

POSION KUNTA

TALOUSARVIO VUODELLE 2018 JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2019 – 2020

KUNTASTRATEGIA JA TALOUDEN KEHYS.....	3
KUNTASTRATEGIA	3
TALOUDEN KEHYS.....	5
1. YLEISTÄ TALOUDEN KEHITYKSESTÄ	5
2. KUNTATALOUS JA VALTIONOSUUEDT	7
3. TALOUSARVION LAADINTAPERUSTEET	7
3.1 Toimintatuotot.....	7
3.2 Toimintakulut.....	7
3.3 Verotulokehys.....	8
3.4 Valtionosuuskehys.....	9
3.5 Korko- ja muut rahoitustulot sekä satunnaiset erät.....	9
3.6 Velka / sijoitukset.....	9
4. TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTYÖ.....	10
YLEISPERUSTELUT JA SITOVUUS	11
1. TALOUSARVION SITOVUUS.....	11
2. SITOVAT PERUSTELUT	12
3. POSION KUNTAKONSERNI.....	12
<i>Kuntakonsernin tavoitteet 2018-2020.....</i>	<i>13</i>
<i>Tytäryhtiöiden toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet .....</i>	<i>13</i>
<i>Posion Kehitysyhtiö Oy.....</i>	<i>13</i>
<i>Posion Vesi ja Lämpö Oy .....</i>	<i>14</i>
<i>Posion Taika-Asunnot Oy.....</i>	<i>14</i>
<i>Posion Taikaverkot Oy.....</i>	<i>15</i>
4. ULKOPUOLISET KUNNAN VASTUUT	15
TUOSLASKELMA 2012-2020	16
RAHOITUSLASKELMAT 2015-2020	17
HENKILÖSTÖSUUNNITELMA 2018–2020	19
KÄYTTÖTALOUS	26
1. KUNNANVALTUUSTO.....	26
2. KESKUSVAALILAUTAKUNTA.....	26
3. TARKASTUSLAUTAKUNTA	26
4. KUNNANHALLITUS	28
5. HYVINVOINTILAUTAKUNTA.....	33
6. TOIMINTAYMPÄRISTÖLAUTAKUNTA.....	43
MENOJEN, TULOJEN JA TOIMINTAKATTEEN SUHTEELLISUUSVERTAILU.....	48
INVESTOINTIOSA 2018 - 2020 (1000 €)	51
TYTÄRYHTIÖIDEN TOIMINTASUUNNITELMAT, TALOUSARVIOT JA RISKIENHALLINTA SUUNNITELMAT	56

KUNTASTRATEGIA JA TALOUDEN KEHYS

KUNTASTRATEGIA

Kuntalain 110 §:n mukaan talousarvio- ja suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Posion kuntastrategian uudistamistyö on aloitettu vuoden 2017 tammikuusta, jolloin järjestettiin ensimmäinen kuntalaisille suunnattu työpaja, jossa visioitiin tulevaisuuden Posiota. Toukokuussa 2017 järjestettiin vastaava työpaja kunnan henkilöstölle ja lokakuussa kokoonnuttiin koulukeskukseen nuorten työpajaan ja myöhemmin samassa kuussa valtuusto työsti edellä mainittujen työpajojen aineistojen pohjalta kuntastrategian painopisteitä. Kuntalaisten ja nuorten työpajojen ohjauksesta vastasivat Lapin liiton asiantuntijat. Muissa työpajoissa hyödynnettiin HYVE-2018 –verkostohankkeen asiantuntijoita.

Posion kunta on mukana Kuntaliiton tytäryhtiön BDO:n HYVE-2018 verkosto –hankkeessa, jonka asiantuntijat ohjaavat ja koordinoivat strategiatyötä sekä myöhemmin ovat tarvittaessa tukena strategian jalkauttamistyössä. HYVE-2018 –verkostohankkeessa on mukana kaikkiaan yli 30 kuntaa. Tavoitteena on, että uusi kuntastrategia on valtuuston hyväksyttävänä alkuvuodesta 2018.

Posion nykyinen kuntastrategia hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 2.10.2009 § 57. Kuntastrategiassa on määritelty kunnan toiminta-ajatus seuraavasti:

"Posio on kuntalaisiaan varten. Kunnan tehtävänä on taata kaikille kuntalaisille riittävät ja inhimillisellä etäisyydellä olevat peruspalvelut, joiden pääpaino on ennaltaehkäisevässä näkökulmassa. Näiden lisäksi kunta tukee asukkaidensa hyvinvointia ja työllistymisedellytyksiä rohkealla ja laaja-alaisella elinkeinopolitiikalla."

Posion kunnan tahtotila vuoteen 2015 on ollut seuraava: *"Posio on pieni, pirteä ja itsenäinen lappilainen kunta, joka tunnetaan ennakkoluulottomasta tavasta järjestää verkottuneesti palvelut asukkaalleen. Posio on Lapin houkuttelevin mökkikunta ja sen elinkeinorakenne nojaa useaan tukijalkaan."*

Vuonna 2009 hyväksytty kuntastrategia päivitetään vastaamaan nykytilannetta. Vuoden 2017 alusta käynnistetään laajempi strategiatyö, jossa huomioidaan tulevan sote- ja maakuntauudistuksen vaikutukset Posion kuntaan.

Nykyisessä kuntastrategiassa määritellyt kunnan toiminnan strategiset painopistealueet ovat seuraavat:

Työtä ja asumisen laatua

Alkutuotanto, matkailu, puunjalostus ja keramiikkateollisuus ovat edelleen tukijalkoja
Pienyrittäjyyttä tuetaan riittäväillä yrityspalveluilla, kuntayhteistyöstä on saatu konkreettista vaikuttavuutta
Pentik – kulttuurikeskus on toiminnassa, Kirintövaaran kaavaa laajennettu ja alueen palvelurakenteet toimivat
Posiolla on monipuolinen ja laadukas tontti- ja vuokra-asuntotarjonta, sivukylien kulkuyhteyksiä on kehitetty
Ympäristön viihtyvyyteen on panostettu, keskustan asemakaavan 1. vaihe on hyväksytty ja lainvoimainen ja 2. vaihe on käynnistetty vuoden 2010 aikana.

Luovia palveluja

Palveluissa painopistettä on siirretty ennaltaehkäisevään työhön ja hyvinvoinnin edistämiseen
Elämänlaatupalveluissa on pidetty yllä taso, joka lisää kunnan houkuttelevuutta asuinkuntana
Koko kuntatason palveluntuotantojärjestelmä on uudistettu asiakaslähtöiseksi
Kehittämistyössä on huomioitu henkilöstön työhyvinvointi

Sillanrakentaja

Posio on tunnettu aktiivisesta ja rakentavasta roolistaan kuntien välisissä yhteistyökysymyksissä.

Perusturvan palveluiden osalta on toiminnassa Lappiin suuntautunut yhteistyömalli, joka turvaa lähipalvelut.

Sivistyspalveluissa on yhteistyötä nykyisestään tiivistetty ja monipuolistettu

Lapin paras mökkikunta

Vesistöjen kuntoon ja laatuun on kiinnitetty huomiota

Kunnan palveluissa on otettu huomioon vapaa-ajanasukasnäkökulma

Vapaa-ajanasukille on olemassa erikseen kohdennettuja palveluita

Vapaa-ajanasukkaiden osaaminen kunnan kehittämisessä on huomioitu

Lapin Taikamaa -brändi on tunnettu ympäri Suomea

Kuntastrategia on kunnanvaltuuston hyväksymä linja-asiakirja, jonka periaatteita ja linjavalintoja on viranhaltijavalmistelussa ja -esittelyssä sekä alemman asteisessa päätöksenteossa noudatettava. Palveluiden järjestämisessä voidaan tehdä kuntastrategiaa täsmentäviä palvelualakohtaisia suunnitelmia ja ohjelmia, joiden tavoitteet tulee kuitenkin olla linjassa kuntastrategian painopistelinjausten sekä valtuustoon nähden sitovien tavoitteiden kanssa. Strategian hyväksymisen yhteydessä voimassaolevat toimialakohtaiset suunnitelmat ja ohjelmat on päivitettävä kuntastrategian mukaisiksi, mikäli ne ovat tavoitteiltaan ristiriidassa kuntastrategian kanssa.

Kunnan konserniyhtiöiden toimintaa koskeva strategia on käynnistetty vuoden 2010 aikana niin, että yhtiöiden toimintasuunnitelmat ja -tavoitteet ovat linjassa kuntastrategian kanssa. Kunnan konserniohjeet uudistettiin vuonna 2015 ja kunta ohjaa konserniyhtiöidensä toimintaa ohjeissa määritellyin ohjauskeinoin.

Strategian mukaista toimintaa seurataan ja arvioidaan tiiviisti. Talousarviossa ja -suunnitelmassa strategian mukaiset valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet ovat käyttötalousosan runkona ja tavoitteiden seuranta tapahtuu vuosittain tarkastuslautakunnan ja kunnanvaltuuston toimesta toimintakertomuksen hyväksymisen yhteydessä. Kunnanvaltuuston niin edellyttäessä, raportointitiheyttä voidaan lisätä puolivuotisjaksoihin.

Toiminnallisia tavoitteita ja mittareita voidaan päivittää tai muuttaa tarvittaessa valtuuston päätöksellä toimintaympäristön muuttumisen tai organisaation uudistuessa esimerkiksi kokonaisjohtamisjärjestelmän uudistamisprosessin tai kuntayhteistyöratkaisujen vuoksi. Toimintaympäristöanalyysiin, toiminnan painopistealueisiin ja strategian perusteisiin menevä kokonaistarkastelu suoritetaan valtuustokausittain.

TALOUDEN KEHYS

1. Yleistä talouden kehityksestä

Suomalaisen tuotannon kilpailukykyä ovat parantaneet useat tekijät vuodesta 2014 lähtien. Palkankorotukset ovat jo neljättä vuotta kilpailijamaita alemmat. Lisäksi kilpailukyky sopimus alensi työn sivukuluja ja antoi uskoa, että hintakilpailukyvyyn paraneminen jatkuu. Suhteessa valuuttaunionin ulkopuoliseen maailmaan kilpailukykyä paransi euron arvon aleneminen niin ikään 2014 alkaen. Yleisesti tuotantokustannuksia alensi lisäksi öljyn hinnan jyrkkä lasku. Suomen vienti saikin vuonna 2016 kiinni maailmankaupan kasvusta, ja tänä vuonna mentiin jo reippaasti ohi.

Vuonna 2018 vienti kasvaa 6,5 prosenttia. Merkittävänä syynä kasvun hidastumiseen on euro, joka ei enää vauhdita vientiä. Euron kurssi on vahvistunut alkuvuoden jälkeen selvästi. Tämä hidastaa Suomen viennin kasvua sekä suoraan että euroalueen kasvun hidastumisen kautta.

Palkkakustannusten kasvu on vielä ensi vuonnakin kilpailijamaita hitaampaa, mikä edelleen tukee viennin kehitystä. Hidas palkkojen nousu on perusteltua, kunnes työttömyys on laskenut nykyistä selvästi alemmaksi. Elintason paraneminen edellyttää kuitenkin palkkojen nousua, joten kustannuskilpailukyvyyn paranemiseen kasvu voi nojata vain väliaikaisesti.

Talouskasvu maailmalla on nopeutunut viime vuoden alun lyhyen hidastumisen jälkeen ja kasvu on hyvin laaja-alaista. Maailmantalouden kasvu on tänä ja ensi vuonna suurin piirtein pitkän aikavälin keskiarvon tasoa, reilut kolme ja puoli prosenttia. Kasvun nopeutumista selittää investointien ja maailman kauppavaihdon lisääntyminen. Tukea kasvulle on antanut työllisyyden paranemisen ja palkkojen nousun myötä kasvanut ja edelleen kasvava yksityinen kulutus.

Matalasta korkotasosta huolimatta investointien kasvu on ollut finanssikriisin jälkeen vaatimatonta ja investointien taso historiallisen alhaalla. Tämän vuoden aikana investoinnit ovat kuitenkin maailmalla lisääntyneet. Taustalla on talousnäkömyönteinen kirkastuminen. Usko kasvuun on saanut yritykset investoimaan.

Tällä hetkellä maailmantalouden kasvun tiellä on vähemmän akuutteja poliittisia riskejä kuin vielä keväällä. Euroopan vaalit käytiin ilman suurempia ongelmia taloudelle, Italian pankkien ja Kreikan velkaongelmia saatiin ratkottua, ainakin väliaikaisesti, ja Yhdysvaltojen uusi hallinto ei ole näyttänyt saavan hyvässä eikä pahassa oikein mitään aikaiseksi. Poliittisen epävarmuuden pienentyminen on ollut yksi tekijä kasvun piristymisessä.

Akuuttien riskien väheneminen ei tarkoita, etteikö maailmantaloudessa riskejä olisi. Pohjois-Korean tilanteen mahdollisen kärjistymisen lisäksi suurimmat riskit liittyvät rahoitusmarkkinoihin. Keskuspankkien tukiostot ovat osaltaan nostanut arvopapereiden hintoja markkinoilla, ja osto-ohjelmien alasajolla voi olla myös arvaamattomia seurauksia. Lisäksi esimerkiksi Kiinan yrityssektorin velkaongelma ja Ruotsin ylikuumentuneet asuntomarkkinat ovat edelleen riski. Myös Britannian EU-eroneuvottelut luovat epävarmuutta.

Suomen talouden nousu on perustunut menneisyydestä tutuille eväille. Kustannusten lasku kilpailijoihin nähden ja maailmantalouden kysynnän piristymisen ovat saaneet perinteisen teollisuuden investoinnit ja viennin kasvuun.

Tämä on näkynyt myös investointien rakenteessa. Kone- ja laiteinvestoinnit ovat olleet hurjassa kasvussa, mutta aineettomissa investoinneissa pitkä lasku on vasta pysähtynyt. Kone- ja laitekantaa lisäämällä voidaan toki jonkin aikaa kasvattaa työn tuottavuutta. Pidemmällä aikavälillä tarvitaan välttämättä myös investointeja osaamiseen sekä tutkimukseen ja tuotekehitykseen, jos Suomi halutaan nosta elintasoltaan takaisin kansainväliseen kärkeen.

Sen lisäksi, että tutkimuspanostukset ovat vähäisiä, osaamisperusteisen kasvun tiellä on myös koulutusasteen heikko kehitys. Suomi on jäämässä muiden jalkoihin osaamisessa. Suomi saatiin nousuun kustannuskilpailukykyä parantamalla. Sillä pärjätään hetki. Tuleva kehitys riippuu siitä, miten osaaminen saadaan uudelleen kasvuun ja käyttöön.

Tuotannon nopeasta kasvusta huolimatta työllisyyden kasvu on ollut vielä varsin vaisua. Työllisyyden kasvu on kuitenkin nopeutumassa. Tänä vuonna työllisyys kasvaa noin 20 000 hengellä eli 0,8 prosenttia ja vuonna 2018 35 000 hengellä eli 1,4 prosenttia. Työllisyyden kasvu seuraa tuotantoa normaalisti noin puolen vuoden viiveellä, joten alkuvuoden tuotannon kasvu vaikuttaa vasta nyt loppuvuonna työllisyydessä. Työllisyys kasvaa myös selvästi hitaammin kuin tuotanto, sillä tuotannon kasvun nopeutuminen on tullut teollisuuden viennistä. Se näkyy tuottavuuden nousuna, ei niinkään työllisyyden.

Työllisyyden kasvu vähentää työttömien määrää ja työttömyysaste laskee tämän vuoden 8,5 prosentista ensi vuonna 7,9 prosenttiin. Työttömien määrään on alkuvuonna vaikuttanut työttömien haastattelut. Alkuvaiheessa työttömien aktivointi haastatteluilla on jopa lisännyt työttömyyttä, kun aiemmin työvoiman ulkopuolella olleet piilotyöttömät ovat tulleet työmarkkinoille mukaan.

Hallitus pyrkii ensi vuonna jatkamaan työttömien aktivointia uudistamalla työttömyysturvaa. Työttömyysturvaan esitetään lisättäväksi kuukausittainen omavastuupäivä, kun työttömyys on jatkunut yli kolme kuukautta. Omavastuupäivän voisi välttää omalla aktiivisuudella. Aktiivimalli siis kannustaisi työttömiä aktiivisuuteen ja lisäisi siten työllisyyttä. Toisaalta se myös patistaisi piilotyöttömiä takaisin työvoimaan, joka hidastaisi työttömyysasteen laskua.

Syksyn palkkakerroksella on vaikutusta myös tulevaan työllisyyskehitykseen. Palkankorotusten olisi syytä olla maltillisia, kunnes työttömyys on todella laskenut. Tulevat palkankorotukset todennäköisesti jäävät kilpailijamaiden tason alle, mutta kasvattavat ostovoimaa.

Työllisyyden kasvu pitää osaltaan myös kotitalouksien kulutuksen vauhdissa. Tänä vuonna yksityinen kulutus kasvaa 2,2 prosenttia ja kasvu nopeutuu edelleen hieman ensi vuonna noin 2,4 prosenttiin. Kuluttajien luottamus on tällä hetkellä korkealla tasolla, ja talouden kehittyessä suotuisasti, myös kulutus kasvaa. Nopea kulutuksen nousu pitää kuitenkin kotitalouksien säästämisasteen negatiivisena. Kulutus on jo pitkään kasvanut tuloja nopeammin, ja viime vuonna kotitalouksien käytettävissä olevat tulot jäivät kulutusta pienemmiksi. Kotitalouksien velkaantuminen siis jatkuu, ja se näkyy esimerkiksi viime vuosina kasvaneessa kulutusluottojen määrässä. Vaikka velkaantuminen ei vielä rajoita kulutuksen kasvua, aiheuttaa velkataakan kasvu ongelmia kotitalouksille ja se näkyy jo nyt paikoin ylivelkaantumisena.

Taloukskasvun ja menoleikkausten myötä julkinen talous on tasapainottumassa. Ensi vuonna valtion talouden alijäämä on 3,5 miljardia euroa ja koko julkisen sektorin 1,5 miljardia euroa. Menoleikkaukset, alhaiset palkankorotukset ja kilpailukykyopimus ovat pysäyttäneet julkisten menojen kasvun. Työllisyyden ja kulutuksen kasvu puolestaan lisää verotuloja.

Ensi vuonna julkisen sektorin alijäämä on siis jo lähellä keskipitkän aikavälin tavoitetta 0,5 prosentin alijäämästä suhteessa bkt:seen. Noususuhdanteessa julkisen talouden pitäisikin tasapainottua. Seuraavalla vuosikymmenellä on joka tapauksessa edessä menojen kasvua väestön ikääntyessä ja muun muassa mittavia puolustusinvestointeja.

On hyvin mahdollista, että kasvun piristyminen jää väliaikaiseksi, mikä ei anna mahdollisuutta julkisten menojen lisäykselle. Vasta tuotannon noustua korkeammalle kasvutrendille, työllisyysastetta nostamalla ja tuottavuutta parantamalla, syntyy uutta jaettavaa.

Lähde Kansantalous 2017 syksy, Kansantalouden tutkimusryhmä 26 syyskuu 2017

2. Kuntatalous ja valtionosuudet

Suomen talous on selvässä nousussa. BKT:n kasvu jatkuu myös seuraavina vuosina, tosin hivenen hidastuen. Hyvä talouskasvu ei kuitenkaan ratkaise julkisen talouden ongelmia. Työttömyysaste pysyy rakenteellisten tekijöiden takia melko korkeana, minkä vuoksi kuntien osaltaan rahoittamat työmarkkinatukimenot laskevat hyvin hitaasti. Lisäksi väestön ikärakenteen muutos lisää hoito- ja hoivapalvelujen tarvetta ja siten kuntatalouden menopaineita. Myös kasvanut maahanmuutto lisää kuntien tuottamien palvelujen tarvetta.

Kuntatalouden yhteenlaskettu tilikauden tulos ja rahoitusasema ovat muodostumassa kuluvana vuonna selvästi kevään 2017 kuntatalousohjelmassa esitettyä vahvemmaksi.

Etenkin verotulojen odotetaan kasvavan aiemmin arvioitua paljon suotuisammin. Kuluvana vuonna kuntataloutta vahvistaa toimintamenojen supistuminen, mikä on seurausta kilpailukykysovimuksen toimenpiteistä, kuntatyönantajan eläkemaksujen alentumisesta sekä kuntien omista ja hallituksen linjaamista sopeutustoimista.

Kuntatalouden kehitysarvion mukaan kuntatalouden tilikauden tulos heikkenee kuitenkin jo vuodesta 2018 alkaen sote- ja maakuntauudistuksen voimaantumisen saakka. Sote-uudistuksen myötä kuntatalouden tehtävät painottuvat jatkossa muun muassa koulutukseen, johon ei väestön ikärakenteen muutoksen vuoksi kohdistu vastaavia menopaineita kuin sosiaali- ja terveyspalveluihin. Tästä syystä kuntatalouden menopaineen arvioidaan helpottuvan vuodesta 2020 alkaen ja velkaantumisen arvioidaan hidastuvan.

Kuntatalouden nettoinvestointien arvioidaan pysyvän edelleen korkealla tasolla. Kuntien nykyisen rakennuskannan kunnossapito edellyttää edelleen mittavia korjausinvestointeja. Lisäksi sairaalarakentaminen jatkuu vilkkaana huolimatta vuoden 2016 kesällä voimaan astuneesta sote-investointeja koskevasta rajoituslaista.

Kevään 2017 arvion mukaisesti julkisen talouden suunnitelmassa paikallishallinnon nettoluotonannolle asetettu rahoitusasemataavoite ollaan saavuttamassa. Tavoitteen mukaan paikallishallinnon nettoluotonanto saa olla korkeintaan -0,5 % suhteessa BKT:hen vuonna 2019.

3. Talousarvion laadintaperusteet

3.1 Toimintatuotot

Toimintatuottojen pohjana on pidetty nykytasoa, mutta budjetointiohjeeksi on lautakunnille kuitenkin annettu toimintatuottojen tuloarvioiden budjetointi mahdollisimman tarkoin ja ajantasaisin tiedoin sekä samalla tarkastaen mahdollisten maksu- ja taksakorotusten tarvetta.

Talousarviovuonna 2018 toimintatuottojen taso säilyy lähestulkoon identtisenä edelliseen vuoteen verrattuna. Suunnitelmavuotena 2019 tuottotasossa ennakoitua tapahtuvan pientä heikentymistä. Suunnitelmavuosi 2020 on maakuntauudistuksen vuoksi vielä osin hahmottomaton ja perustuu tämän hetken arvioon kuntaan jäävien toimintojen tuotoista.

3.2 Toimintakulut

Toimintamenojen budjetoinnissa ovat lähtökohtina olleet vuoden 2016 toteuma sekä vuoden 2017 talousarvio. Kunnallisen virka- ja työehtosopimuksen sopimuskausi on voimassa 1.2.2017–31.1.2018. Kilpailukykysovimuksesta huolimatta työmarkkinajärjestöt ovat antaneet merkkejä, että sopimuskorotus tulee seuraavalla sopimuskaudella. Talousarvioraamiin on sisällytetty maltillinen 0,5 %:n varaus mahdollisiin palkankorotuksiin.

Kilpailukykysovimukseen sisältyy toimia, joiden tavoitteena on keventää kuntatyönantajan yksikkötyökustannuksia. Tällaisia toimia ovat mm. työajan pidentäminen keskimäärin 24 tunnilla vuodessa vuosittaista ansiotasoa muuttamatta, lomarahojen leikkaus 30 prosentilla 2017–2019 sekä

sosiaalivakuutusmaksujen painopisteen siirtäminen työnantajilta työntekijöille. Lomarahaleikkaus vaikuttaa täysimääräisesti vuonna 2018, kun vaikutus vuonna 2017 realisoitui vain 11 kuukauden osalta. Kilpailukykysovimuksen yhteydessä työnantajan vakuutusmaksuja siirrettiin palkansaajille ja ansiotuloverotusta kevennettiin.

1.6.2016 toteutettu sosiaali- ja terveystalvelujen kokonaisulkoistus tuo ennustettavuutta ja selkeää säästöä sote-kuluihin: kulut kasvavat sovitulla kiinteästä vuosihinnasta johdetulla kuukausihinnalla. Lisäksi sotekulusta vähennettävän laskennallisen arvolisäveron osuus (5 %) tuo kustannussäästöä vuoden 2018 sote-hinnasta 875 000 € (sote-ostopalvelukulu v.2018 17,5 M€).

Toimintakulujen ennakoidaankin ensi vuonna pysyvän lähes 2017 vuoden tasolla kiinteän sote-hinnan johdosta. Kulujen hienoinen nousu selittyy mm. 0,5 % henkilöstökuluihin sisällytetyllä palkankorotusvarauksella. Suunnitelmavuotena 2019 toimintakulujen nousu n. 350 000€ selittyy kiinteään sote-hintaan palvelusopimuksessa sovitulla 2 %:n hinnankorotuksella. Vuoden 2019 ennuste kulurakenteen osalta perustuu maakuntauudistuksen myötä kuntaan jäävien palvelujen kuluarvioon ja tulee vielä tarkentumaan lopullisen lainsäädännön myötä.

Budjetointi on suoritettu kokonaisuudella, joka muodostuu keskushallinnosta sekä hyvinvointi- ja toimintaympäristöpalvelujen lautakunnista.

Toimintakate

1 000 €	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Toimintatuotot	10 358	10 262	10 227	10 168	4 806
Toimintakulut	-35 233	-34 819	-34 838	-35 222	-12 195
Toimintakate	-24 875	-24 557	-24 611	-25 054	-7 389

3.3 Verotulokehitys

Kunnallisvero

Ansiotuloveroperusteisiin tehdään vuonna 2018 hallitusohjelman mukaisesti indeksitarkistus kuluttajahintaindeksin muutosta vastaavasti. Työn verotusta kevennetään yhteensä 300 milj. eurolla, mistä kuntien osuus on 105 milj. euroa. Tuloverolakiin lisätään säännös, jonka mukaan työntekijälle ei synny veronalaista tuloa työnantajan kustantamasta ja intressissä olevasta koulutuksesta. Toimenpiteellä ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta ansiotuloveron kertymään.

Verovapaiden matkakustannusten korvausten maksamisessa sovellettavaa kahden vuoden tilapäisyyden aikarajaa pidennetään kolmeen vuoteen, toimenpiteellä ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta ansiotuloveron kertymään. Asuntolainan korkojen vähennyskelpoisen osuuden pienentämistä jatketaan hallitusohjelman mukaisesti siten, että vuonna 2018 asuntolainan koroista on vähennyskelpoista 35 prosenttia. Määräaikaisen lapsivähennyksen voimassaolo päättyy vuoden 2017 lopussa. Yhteensä muutosten arvioidaan pienentävän kunnallisveron tuottoa 26 milj. eurolla vuonna 2018. Hallitusohjelman mukaisesti kuntien verotulomenetykset kompensoidaan täysimääräisesti.

Kiinteistövero

Hallitusohjelman mukaan kiinteistöveroa korotetaan hallituskaudella vuosittain siten, että kiinteistöveron tuotto kasvaa yhteensä 100 milj. eurolla eli noin 25 milj. euroa vuosittain. Tämän korotusohjelman lisäksi hallitus on erillisellä päätöksellä korottanut veroa 50 milj. eurolla vuonna 2017.

Lisäksi vuodesta 2018 lähtien usean tuulivoimayksikön muodostamaan tuulivoimapuistoon kunta voi soveltaa voimalaitoksen kiinteistöveroprosenttia, jos puiston nimellisteho on yhteenlaskettuna vähintään 10 megavolttiampeeria. Tämän arvioidaan lisäävän kiinteistöveron tuottoa noin 5 milj. eurolla. Kiinteistöveroa korotetaan vuodelle 2018 aikaisempien päätösten lisäksi 25 milj. eurolla, jolla

kompensoidaan varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen alentamisen vaikutusta. Korotukset yhteensä vuonna 2018 ovat siten 55 milj. euroa.

Yhteisövero

Kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta korotetaan 60 milj. euroa vuoden 2018 tasossa arvioituna korottamalla jako-osuutta 1,03 prosenttiyksiköllä vuodesta 2018 lähtien. Jako-osuuden korotus kompensoi osaltaan varhaiskasvatusmaksujen alentamisesta aiheutuvaa tulomenetystä kunnille. Varainsiirtovero poistetaan tietyissä yhtiömuodon muutoksissa, minkä arvioidaan lisäävän kuntien yhteisöverotuottoa noin 1 milj. eurolla vuonna 2018.

Verotulot Posiolla

Vuoden 2018 verotulokertymän arvioidaan Posiolla vähentyvän viimeisimpien ennusteiden mukaan lähes 400 000 € edellisvuodesta. Vuodelle 2017 verotuloja kertyy päivitettyjen toteumaennusteiden mukaisesti 10 672 M€ (TA 2017 10 485), kun vuodelle 2018 kertymäennuste näyttää 10 273 M€. Kunnallisverokertymä vähenee ennusteen mukaan n. 392 000 € vuonna 2018, kiinteistöverokertymän puolestaan ennustetaan kasvavan 68 000 € samoin yhteisöveron tuoton 112 000 euroa. Kunnanvaltuusto päätti 2.11.2017 § 58 säilyttää veroprosentit nykyisellään (kunnallisvero 21,75 %).

3.4 Valtionosuuskehys

Valtionosuuksia ennustetaan kertyvän 16,7 M€ vuonna 2018, arvio perustuu kuntaliiton ennakkolaskelmiin. Kun kuluvalle vuodelle valtionosuuksia ennakoidaan kertyvän 17,2 M€ (TA 2017 17,5 M€), vähenevät valtionosuudet vuodesta 2017 vuoteen 2018 peräti 500 000 € eli yli -75 €/asukas.

Merkittävimmät muutokset kuntien vuoden 2018 valtionosuusrahoituksessa johtuvat kilpailukyky sopimuksesta (121 milj. euroa, -22 €/asukas) ja kustannustenjaon tarkistuksesta (-73 milj. euroa, vaikutus kuntakohtainen). Laskelmissa on otettu huomioon myös varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen alentamisen osittainen kompensointi valtionosuusjärjestelmän kautta (+25 milj. euroa, valtionosuusprosentissa +0,09 prosenttiyksikköä).

Verotulot ja valtionosuudet

1 000 €	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Kunnallisvero	8 126	8 560	8 168	8 429	4 471
Kiinteistövero	1 234	1 216	1 284	1 284	1 284
Yhteisövero	705	709	821	847	690
Verotulot yhteensä	10 065	10 485	10 273	10 560	6 445
Käyttötalouden valtionosuudet	15 907	17 500	16 700	16 700	4 420
Verotulot ja valtionosuudet yht.	25 972	27 985	26 973	27 260	10 865

3.5 Korko- ja muut rahoitustulot sekä satunnaiset erät

Tilinpäätös vuoden 2016 rahoitustuottojen ja -kulujen netoksi muodostui -86 868 €. Kuluvalle vuodelle kehykseen rahoitustuottojen ja -kulujen netoksi on arvioitu -40 000 euroa. Rahamarkkinoiden epävakaa tilanteen jatkuessa kehyksessä on ennakoitu rahoitustuottojen ja -kulujen nettotasoksi -50 000 euroa.

3.6 Velka / sijoitukset

Vakautetun velan määrä oli 31.12.2016 14,4 milj. €. Lainoja lyhennetään 1,2 milj. € vuoden 2017 aikana. Vuoden 2018 talousarvion mukaan uutta lainaa ei oteta ja olemassa olevia lainoja lyhennetään 1,2 milj. €. Vuoden 2018 lopussa lainaa on 12,0 milj. € eli noin 3561 € asukasta kohden (väkiluku 3370/heinäkuu 2017).

Posion kunnan sijoitusten hankinta-arvo on n. 5,4 milj. € ja markkina-arvo 5,9 milj. € (31.10.2017).

4. Talouden tasapainottamistyö

Kunnanvaltuusto päätti 27.06.2014 § 33 toimenpideohjelmasta talouden tasapainottamiseksi. Ohjelman mukainen talouden tasapainottamistyö päättyy 31.12.2017. Kunnan talous on saatu kääntymään myönteiseen suuntaan. Vuonna 2016 tehtiin ensimmäinen ylijäämäinen tilinpäätös sitten vuoden 2009. Tasapainottamistyössä merkittävimmät säästöt saavutettiin 10 henkilötyövuoden vähennyksellä vuosille 2015-2016 sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen ulkoistuksella Coronaria ryhmittymälle 1.6.2016.

YLEISPERUSTELUT JA SITOVUUS

1. Talousarvion sitovuus

Kunnassa on käytössä nettobudjetointi. Kunnanhallituksen ja lautakuntien talousarvion sitovuus valtuustoon nähden on toimintakate eli tulojen ja menojen välinen erotus. Kunnanvaltuusto hyväksyy talousarvion kunnanhallitusta ja lautakuntia sitovaksi lautakuntatasolla, näin ollen lautakunta ei saa ylittää osastotason määrärahaa ilman valtuuston hyväksymistä. Sitä vastoin toimielin voi tehtäväalueiden sisällä ja välillä päättää määrärahojen siirroista ja mahdollisista ylitysten rahoituksista lautakunnan kokonaismäärärahan puitteissa.

Alatehtävän puitteissa varattavan määrärahan käytöstä vastaa toimielin, ellei kunnanhallitus lopullista käyttösuunnitelmaa vahvistaessaan pääte toisin tai ellei valtuusto talousarviokäsittelyssä ole joltakin osin vahvistanut sitovaa määrärahaa tai käyttötarkoitusta.

Valtuuston päättämistä tehtäväaluekohtaisista tavoitteista on maininnat kunkin tehtäväalueen kohdalla. Toimielimet voivat vahvistaa toimielimiä sitovia tavoitteita, joiden pitää olla linjassa valtuuston päättämän strategian tavoitteiden kanssa.

Lopullisen määrärahojen jaon toimielimen sisällä päättää toimielin lopullisen käyttösuunnitelman hyväksymisen yhteydessä. Lopulliset käyttösuunnitelmat tulee hallintokuntien käsitellä helmikuun puoliväliin mennessä ja toimittaa ne kunnanhallituksen tarkastettaviksi, minkä jälkeen talousarvio muunnetaan käyttösuunnitelmien mukaiseksi lopulliseksi talousarvioksi.

Investointiosan määrärahat vahvistaa kunnanvaltuusto nettotasolle hankkeittain tai hankeryhmittäin, jolloin näitä määrärahoja ei saa ylittää ilman valtuuston lupaa. Toimielimet käyttävät päätösvaltaa hankinnoissa ja investoinneissa valtuuston niille myöntämien määrärahojen mukaisesti. Investointivarausten käyttämisestä tiettyihin hankkeisiin päätetään talousarvion käsittelyn yhteydessä.

Posion kunnan 1.6.2017 voimaan tulleessa hallintosäännössä (kv 30.5.2017 § 18) ohjeistetaan käyttöomaisuuden osto ja hankinta sekä käyttöomaisuuden myynti. Käyttöomaisuuden osto ja hankinta sitoo talousarvio. Kiinteistöjen ja rakennusten ostamisesta päättää kunnanhallitus 50 000 euroon saakka ja sen ylittävistä ostoista kunnanvaltuusto. Kunnanhallitus päättää osakkeiden ja osuuksien ostoista 10 000 euroon saakka ja sen ylittävistä ostoista kunnanvaltuusto. Kunnanjohtajalla on muun käyttöomaisuuden hankintavaltuudet 25.000 € rajaan saakka ja muilla osastonjohtajilla 15.000 € rajaan saakka.

Käyttöomaisuuden myyntiä sitoo talousarvio. Tonttien myynnistä päättää toimintaympäristöpalvelujen palvelujohtaja kunnanvaltuuston hyväksymillä hinnoilla ja luovutusperiaatteilla. Muutoin maa-alueiden myynnistä päättää kunnanhallitus 30 000 euron rajaan saakka kunnanvaltuuston hyväksymillä luovutusperiaatteilla ja sen ylittävistä myynneistä kunnanvaltuusto. Rakennusten myynnistä päättää kunnanhallitus 30 000 euroon saakka kunnanvaltuuston hyväksymillä luovutusperiaatteilla ja sen ylittävistä myynneistä kunnanvaltuusto. Osakkeiden myynnistä päättää kunnanhallitus 10.000 € rajaan saakka ja sen ylittävistä myynneistä kunnanvaltuusto. Muun käyttöomaisuuden myynnissä päätösvalta on sama kuin niiden hankinnassa.

Investointiosaan merkittävän erillisen irtaimen esineen tai ns. ensikertaisen varustamisen (mm. atk, kone-, kalusto- ja laitehankinnat, joista tehdään ns. ryhmäpoisto) hankinta-arvo -raja on 10.000 euroa, joka on myös käyttöomaisuuspoistoraja.

Investointiosan muutoksista päättää aina kunnanvaltuusto.

Henkilöstösuunnitelman osalta talousarvion sitovuus valtuustoon nähden on lautakunnan henkilöstösuunnitelmassa esitetty kokonaishenkilöstömäärä, jonka ylittämistä päättää kunnanvaltuusto. Henkilöstösuunnitelman raamin sisällä kunnanhallitus voi päättää tehtävän lakkauttamisesta sekä uuden tehtävän perustamisesta ja lautakunta voi päättää henkilöstön siirroista,

tehtävänimikkeiden muutoksista ja tehtävien sisällöstä. Palkkauksen määrittelyssä ja henkilöstövalinnoissa noudatetaan kunnan hallintosääntöä.

2. Sitovat perustelut

Toimielinten tulee vuosittain asettaa palvelunsa ja toimintonsa sekä niiden oleelliset osakokonaisuudet ja hankinnat tärkeysjärjestykseen. Tehtäviä ja toimintoja tärkeysjärjestykseen asetettaessa tulee ottaa huomioon strategian mukaiset tavoitteet.

Virkojen ja toimien vapautuessa yli yhden vuoden ajaksi ne täytetään vain kunnanjohtajan luvalla. Poikkeuksena täyttölupamenettelyyn ovat työaikajärjestelyt, jotka edellyttävät vapautuvan tehtävän täyttämistä, esim. niin sanotut osa-aikavapaa järjestelyt. Kunnanjohtaja antaa tarvittaessa ohjeet sijaisten palkkaamiskäytännöstä.

Kunnanhallituksen tulee raportoida neljännesvuosittain kirjallisesti valtuustolle ja tarkastuslautakunnalle talousarvion taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta ja määrärahojen käytöstä. Strategian mukaisten toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan puolivuositain.

Riittävän alatehtäväkohtaisen raportoinnin järjestämisestä lautakunnalle päättää asianomainen toimielin itse.

Toimintakertomuksen / tilinpäätöksen yhteydessä kunkin lautakunnan on raportoitava valtuustolle, kunnanhallitukselle ja tarkastuslautakunnalle valtuuston asettamien strategian mukaisten toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta.

Kunnanhallitus antaa käyttösuunnitelmien tarkistamisen jälkeen erilliset talousarvion täytäntöönpano-ohjeet.

3. Posion kuntakonserni

Kuntalain (41072015) 6 § mukaan yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain (1337/1997) 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta, on kunnan *tytäryhteisö*. Kunta tytäryhteisöineen muodostaa *kuntakonsernin*. Kunnan toiminta käsittää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan lisäksi osallistumisen kuntien yhteistoimintaan sekä muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan.

Kunnanvaltuusto hyväksyy konsernille tavoitteet ja seuraa tavoitteiden toteuttamista. Kuntalain 14 §:n mukaan valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Valtuusto asettaa strategiset tavoitteet kuntakonsernissa samaan tapaan kuin se määrittelee ne kunnassa. Tavoitteilla ohjataan konsernijohtoa, kuntaa eri yhteisöissä edustavia henkilöitä sekä tytäryhteisöjä. Omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus.

Posion kunnan tytäryhteisöjen tulee noudattaa valtuuston 27.3.2015 § 9 hyväksymää konserniohjetta. Konserniohje liittyy konserniin kuuluvat tytäryhteisöt osaksi kunnan johtamista. Tavoitteena on parantaa konserniin kuuluvien yhteisöjen ohjattavuutta ja antaa tytäryhteisöille yksilöidyt tavoitteet. Tytäryhteisö on velvollinen raportoimaan tavoitteiden toteutumisesta vuoden 2018 osavuosi- ja vuosiraporttien yhteydessä sekä tilinpäätöstä laadittaessa. Tarkastuslautakunta sekä kunnan tilintarkastaja arvioivat tavoitteiden toteutumista kuntalain edellyttämällä tavalla.

Kunnanhallitus johtaa kuntakonsernia. Konsernin johtaminen on kunnanhallituksen ja kunnanjohtajan vastuulla.

Kunta muodostaa konsernin seuraavien tytäryhtiöiden ja tytäryhteisöjen kanssa:

Tytäryhtiöt	
Posion Vesi ja Lämpö Oy, kunnan osuus yhtiöstä	99,831 %
Posion Kehitysyhtiö Oy, kunnan osuus yhtiöstä	97,95 %
Posion Taika-Asunnot Oy	100,00 %
<i>Posion Taikaverkot Oy</i>	<i>100,00 %</i>
Tytäryhteisöt	
Lapin sairaanhoitopiirin kuntayhtymä, osuus yhtymästä	3,80 %
Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä, osuus	3,8 %
Lapin liitto, kunnan osuus	1,78 %
Lapin Informaatioteknologia Lapit Oy	3 kpl
Osakkeita	
Kunnan Taitoa Oy	3945 kpl
Kuntien Tiera Oy	3945 kpl

Kuntakonsernin tavoitteet 2018-2020

Konsernin toimintatulot toimintamenoista %:a				
2016 (TP)	2017 (TA)	2018 (TA)	2019 (TS)	2020 (TS)
43,9	43,9	43,9	43,9	43,9

Konsernin vuosikate poistoista %:a				
2016 (TP)	2017 (TA)	2018 (TA)	2019 (TS)	2020 (TS)
106	106	106	106	106

Konsernin omavaraisuusaste %:a				
2016 (TP)	2017 (TA)	2018 (TA)	2019 (TS)	2020 (TS)
40,2	40,2	40,2	40,2	40,2

Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus %:a				
2016 (TP)	2017 (TA)	2018 (TA)	2019 (TS)	2020 (TS)
54,5	54,5	54,5	54,5	54,5

Konsernin lainakanta/asukas, €				
2016 (TP)	2017 (TA)	2018 (TA)	2019 (TS)	2020 (TS)
5823	5600	5600	5600	5600

Tytäryhtiöiden toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Posion Kehitysyhtiö Oy

Posion Kehitysyhtiö on vastannut elinkeinotoiminnasta vuodesta 2010 alkaen. Kehitysyhtiö on hallinnoinut ja päättänyt elinkeinojen kehittämishankkeista ja myös osallistumisesta muualta hallinnoitaviin hankkeisiin. Kehitysyhtiö omistaa Ski Kirintövaara Oy -nimisestä yhtiöstä 98,9 prosenttia. Yhtiön taloudellinen tilanne on ollut hyvä, kunnalla ei ole saatavia yhtiöltä eikä kunta ole antanut takauksia yhtiön velvoitteista.

Posion Kehitysyhtiö on toiminut yhden vakituisen työntekijän (toimitusjohtaja) yhtiönä. Toimitusjohtajan keväällä 2018 tapahtuvaan eläköitymiseen liittyen on syksyn 2017 aikana valmisteltu Posion elinkeinotoimen uudelleen järjestelyjä. Kunnanvaltuusto päätti kokouksessaan 2.11.2017 § 60 siirtää Posion kehitysyhtiön toiminnan Posion kuntaan 1.1.2018 alkaen kokeiluna määräajaksi 31.12.2019 saakka siten, että Posion Kehitysyhtiö jää ns. pöytälaatikkoyhtiöksi. Posion Kehitysyhtiön vuosittaisesta ostopalvelumäärärahasta 225000 euroa kohdennetaan edelleen vuosittainen

määräraha erillisen ostopalvelusopimuksen kautta kuntamarkkinointiin Posion matkailuyhdistykselle. Jäljelle jäävällä määrärahalla katetaan elinkeinotoimen uudelleen järjestelyt.

Vuodelle 2018 ei aseteta toiminnallisia eikä taloudellisia tavoitteita.

Posion Vesi ja Lämpö Oy

Posion Vesi ja Lämpö Oy vastaa Posion taajaman ja Kirintövaaran alueen vesi- ja jätevesihuollosta sekä kaukolämmön tuotannosta ja jakelusta. Vedenottamot sijaitsevat Himmerkin ja Soukkavaaran alueella. Jätevedenpuhdistamo on Soukkalammesta noin 0,5 km pohjoiseen, taajamasta 1,5 km koilliseen.

Kaukolämmön tuottamista varten yhtiöllä on haketta polttoaineenaan käyttävät, vuonna 1999 käyttöönotettu 2 MW:n laitos sekä 2013 lopulla käyttöönotettu 4 MW:n lämpöä ja sähköä tuottava laitos. Lisäksi on varalla kevyttä polttoöljyä käyttävä noin 3 MW:n laitos.

Yhtiön palveluksessa on 3 henkilöä, jotka hoitavat laitosten toiminnat ja varallaolot, vesi- ja viemäriverkoston kunnossapidon sekä yhtiön toimitusjohtajan tehtävät.

Uuden lämpölaitoksen rakentamisen johdosta yhtiöllä on noin 4,9 miljoonan euron laina, josta Posion kunta on antanut 4 888 000 euron määräisen takauksen. Yhtiön maksuvalmiuden ylläpitämiseksi kunta on myöntänyt 500 000 euron rahoituslimiitin, joka on nostettu vuoden 2015 aikana.

Toiminnalliset tavoitteet 2018

- Verkostoissa tehdään huolto- ja kunnossapitotöitä järjestelmien toimintakunnon säilyttämiseksi nykyisellä tasolla. Erityisesti kiinnitetään huomio 60-luvun lopulla ja 70-luvun alussa asennettuihin toimilaitteisiin.
- Viemärivedenpuhdistamon kehittämistä lietteenkäsittelyn osalta jatketaan uuden lietteen kompostointikentän rakentamista. Puhdistetun viemäriveden jälkikäsittelyyn ja poisjohtamiseen liittyen tehostetaan Soukkalammen ilmastusta.
- Lämpölaitokset pidetään toimintakuntoisina tarvittavilla korjauksilla samoin kaukolämpöverkosto. Laitosten piha-alueita alueiden siistimistä jatketaan.

Taloudelliset tavoitteet 2018

- Vesimaksuja ja jätevesimaksujen korotuksilla pyritään kattamaan vesiliiketoiminnan aiheuttamat kulut.
- Perusmaksuja korotetaan vuoden 2018 alusta alkaen.
- Tappioton ja korjaustoiminnan kattava toiminta tilikaudella 2018.
- Energiantuotannon toiminnan rahoituksen varmistaminen ja pitkäaikaisten velkojen maksusuunnitelman toteuttaminen.
- Yhtiön hallitus tarkastelee tulon muodostuksen kehitystä tilikauden aikana ja tekee tarpeellisia muutoksia toiminnassa ja hinnoittelussa.

Posion Taika-Asunnot Oy

Yhtiön toimialana on omistaa ja hallita Posion kunnassa kiinteistöjä, ostaa ja vuokrata alueita ja rakennuksia sekä rakentaa ja antaa vuokralle kiinteistöjä ja huoneistoja. Yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii hallitus. Yhtiön palveluksessa on toimitusjohtaja/toimitusjohtaja ja kiinteistöhoitaja. Toimitusjohtaja/toimitusjohtaja hoitaa yhtiön toimitusjohtajan tehtävät sekä kunnan vuokra-asuntojen asukasvalinnan ja niihin liittyvät asiat.

Toiminnalliset tavoitteet 2018

- Miilutie 11 talon käyttövesiputkisto uusitaan.
- Kiinteistöjen Miilutie 6 sekä Aholantie 4 lukostot uusitaan.
- Selvitetään vajaa käytössä olevien kiinteistöjen myynti/purku mahdollisuudet.
- Selvitetään uusien pienten asuntojen rakentamisen kustannuksia.
- Asuntojen vuokrat tarkistetaan vuoden 2018 alussa, korotukset voimaan 1.6.2018 alkaen.

Taloudelliset tavoitteet 2018

- Yhtiön talous 2017 on vakaa ja maksuvalmius hyvä.
- Tulos on voitollinen tilinpäätöksessä 2018.

Posion Taikaverkot Oy

Posion Taikaverkot on rekisteröity kaupparekisteriin 8.4.2014, ja se on 100 % kunnan omistama osakeyhtiö. Yhtiökokous päätti kokouksessaan 23.2.2017, että yhtiö haetaan vapaaehtoiseen selvitystilaan. Yhtiöllä ei ole ollut varsinaista liiketoimintaa perustamisestaan alkaen eikä palkattua henkilökuntaa. Kassassa ei ole likvidiä rahavaroja, yhtiöllä ei ole velkoja eikä saatavia. Ilmoitus selvitystilan alkamisesta on rekisteröity kaupparekisteriin 28.06.2017.

4. Ulkopuoliset kunnan vastuut

Kunnalla on valtuuston päätöksiin perustuvia lainasaamisia Kiinteistö Oy Posion Kartanolta yhteensä 401 997,79 euroa (31.12.2016).

Vesihuoltohankkeiden toteuttamista varten on annettu omavelkaisia takauksia vesiosuus-kunnille seuraavasti: Vesiosuuskuunnilla on lainaa jäljellä seuraavasti (31.12.2016):

- Etelä-Posio	17 478,21 €	
- Karjalaisenniemi	11 230,18 €	28 708,39 €
Muut omavelkaiset takaukset:		
- Posion Vesi ja Lämpö Oy		4 880 000,00 €

Kunnan takausvastuut (31.12.2016):

Kuntien takauskeskus	16 766 016,00 €
Tukirahoitus Oy/Nordea Suomi Oyj	
Vuokravastuut seur. 12 kk	18 501,86 €
Vuokravastuut 1-5 v	23 753,10 €
Danske Finance Oy, leasingvastuut	
1.1.–31.12.2017	3 862,82 €

Nämä otetaan huomioon arvioitaessa kunnan talouden vakautta tulevina vuosina.

TULOSLASKELMA 2012-2020

	Tp 2012	%	Tp 2013	%	Tp 2014	%	Tp 2015	%	Tp 2016	%	Ta 2017	%	Ta 2018	%	Ts 2019	%	Ts 2020	%
Toimintatuotot	11 695	1,2	11 216	-4,1	11 305	0,8	11 383	0,7	10 358	-9,0	10 262	-0,9	10 227	-0,3	10 168	-0,6	4 806	-52,7
Toimintakulut	-36 213	2,3	-36 106	-0,3	-36 670	1,6	-36 741	0,2	-35 233	-4,1	-34 819	-1,2	-34 847	0,1	-35 223	1,1	-12 195	-65,4
Toimintakate	-24 518	2,8	-24 890	1,5	-25 365	1,9	-25 358	0,0	-24 875	-1,9	-24 557	-1,3	-24 620	0,3	-25 055	1,8	-7 389	-70,5
Verotulot	9 402	-2,6	9 921	5,5	10 105	1,9	10 558	4,5	10 065	-4,7	10 485	4,2	10 273	-2,0	10 560	2,8	6 445	-39,0
Valtionosuudet	14 646	2,9	15 186	3,7	15 608	2,8	15 319	-1,9	15 907	3,8	17 500	10,0	16 700	-4,6	16 700	0,0	4 420	-73,5
Käyttökate	-470	-1168	217	-146	348	60,4	519	49,1	1 097	111,4	3 428	212,5	2 353	-31,4	2 205	-6,3	3 476	57,6
Rahoitustuotot/-kulut (nto)	11	-108	21	90,9	259	1133	231	-10,8	-87	-137,7	-40	-54,0	-50	25,0	-50	0,0	-50	0,0
Vuosikate	-459	388,3	238	-152	607	155	750	23,6	1 010	34,7	3 388	235,4	2 303	-32,0	2 155	-6,4	3 426	59,0
Poistot	-1 082	-4,6	-1 354	25,1	-1 116	-17,6	-1 078	-3,4	-1 056	-2,0	-1 070	1,3	-1 033	-3,5	-987	-4,5	-964	-2,3
Tilikauden tulos	-1 541	25,5	-1 116	-27,6	-509	-54,4	-328	-35,6	-46	-86,0	2 318	-5139,1	1 270	-45,2	1 168	-8,0	2 462	110,8
Poistoeron lis/väh (nto)	180	-9,1	229	27,2	180	-21,4	163	-9,4	156	-4,3	140	-10,3	138	-1,4	137	-0,7	136	-0,7
Rahastojen lis/väh (nto)									165									
Yli- /alijäämä	-1 361	32,1	-887	-34,8	-329	-62,9	-165	-49,8	275	-266,7	2 458	793,8	1 408	-42,7	1 305	-7,3	2 598	99,1
Kum. yli-/alijääm.	-33	-102,5	-920	2688	0	-100	-165	0	110	-166,7	2 568	2234,5	3 976	54,8	5 281	32,8	7 879	49,2

RAHOITUSLASKELMAT 2015-2020

	Tp 2015	Tp 2016	Ta 2017 *)	Ts 2018	Ts 2019	Ts 2020
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	750	1010	3 387	2 312	2 155	3426
Tulorahoituksen korjauserät	-2	2	-100	-100	-100	-22
	748	1012	3 287	2 203	2 055	3 404
Investointien rahavirta						
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-334	-409	-848	-891	748	140
Rahoitusosuudet investointimenoihin						
Käyttöomaisuuden myyntituotot	2	1	100	100	100	100
Osakkeet ja osuudet	-332	-408	-748	-47	-838	848
						240
Toiminnan ja investointien rahavirta	416	604	2 539	1 365	2 903	3 644
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset						
Antolainasaamisten vähennykset	18					
Antolainauksen muutokset	18					
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 600	1000				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 519	-1308	-1 210	-1 200	-1 200	-1 200
Lainakannan muutokset	81	-308	-1 210	-1 200	-1 200	-1 200
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Osakkeet ja osuudet						
Toimeksiantojen ja pääomien muutos						
Vaihto-omaisuuden muutokset	-1	-101				
Saamisten muutos	-423	-1193				
Korottomien velkojen muutokset	103	-1718				
Muut maksuvalmiuden muutokset	-321	-3012				
Rahoituksen rahavirta	-222	-3320	-1210	-1 200	-1 200	-1 200

Rahavarojen muutos	194	-2716	1 329	165	1 703	2 444
Kassavarojen muutos						
Rahavarat 31.12.	7 961	5245				
Rahavarat 1.1.	7 767	7961				
Kassavarojen muutos	194	-2716				

*) Ta-muutokset huomioitu

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA 2018–2020

Henkilöstösuunnitelmassa on esitetty vakinaiset virat ja toimet tehtävänimikkeittäin ja lisäksi talousarviovuoden 2018 toiminnanmuutoksista johtuvat määräaikaiset tehtävänimikkeet. Tehtävistä 109,23 on kunnan varsinaisessa omassa toiminnassa ja 51,5 Posion kunnan hallinnoimassa Kuusamon, Posion ja Taivalkosken maatalouslomituksessa. Suunnitelmaan ei ole huomioitu kansalaisopiston tuntiopettajia, palkkatukityöllistettyjä eikä sijaisia. Sosiaali- ja terveystalouden ulkoistuksessa 1.6.2016 vakinaisen henkilöstön tehtävämäärä väheni 129,4:lla. Maakuntauudistuksessa 2020 henkilöstön määrä vähenee n. 42 % vuoden 2018 henkilömäärästä viranomais-, lomitus- ja tukipalveluhenkilöstön siirtyessä maakunnan palvelukseen.

KUNNANHALLITUS	31.12.			Muutokset +/-		
	Tp-15	Tp-16	Ta-17	2018	2019	2020
KESKUSHALLINTO						
Kunnanjohtaja	1	1				
Elinkeinokoordinaattori, määräaikainen				1		
HALLINTOPALVELUT						
Hallintojohtaja	1	1				
Toimistosihteerit	1	1				
IT-asiantuntija	1	1				
IT-tukihenkilö	1	1				
Taloussuunnittelija	1	1				
EDUNVALVONTA						
Yleinen edunvalvoja	1	1		-1		
LOMATOIMINTA						
Lomituspäällikkö	1	1				
Johtava maatalouslomittaja	2,5	2,5				
Maatalouslomittaja vakituinen	57	57	-4	-9	-1	-1
Maatalouslomittaja, määräaikainen	4	4				
TYÖPAJA (yli 29 v)						
Työnjohtaja	1	1		-0,3		
Työhönvalmentaja, määräaikainen	1	1		-1		
Työllisyyskoordinaattori, määräaikainen				0,75		
NUORTEN TYÖPAJA (alle 29 v)						
Työ-yksilövalmentaja, määräaikainen				0,5		
Työnjohtaja/työvalmentaja				0,3		
Työllisyyskoordinaattori, määräaikainen				0,25		
Muutokset yhteensä			-4	-9,5	-1	-1
KUNNANHALLITUS YHTEENSÄ	73,5	73,5	69,5	61	60	59

HYVINVOINTIPALVELUT	31.12.			Muutokset +/-		
	Tp-15	Tp-16	Ta-2017	2018	2019	2020
HALLINTO JA TUKIPALVELUT						
Palvelujohtaja	1	1				
Toimistosihtööri	2,6	2				
Palvelusihtööri	2	1	-1			
TERVEYSPALVELUT						
Hammashuolto						
Hammaslääkäri	2	2	-2			
Hammashoitaja	2	2	-2			
Vastaanottoavustaja	1	1	-1			
Suuhygienisti	1	1	-1			
HOITOTYÖ						
Hoitotyön vastaava	1	1	-1			
Terveystenhoitaja	5	4	-4			
Ohjaaja	0,5	0,5	-0,5			
Sairaanhoitaja	15	14	-14			
Perhetyöntekijä/koulukuraattori	0,6	0,6	-0,3			
Perushoitaja/lähihoitaja	10	9	-9			
Terveyskeskusavustaja	2	2	-2			
Laboratorionhoitaja	2	2	-2			
Röntgenhoitaja	1	1	-1			
Fysioterapeutti	3	3	-3			
Kuntohoitaja	1	1	-1			
Välinehuoltaja	1	0,5				
SAIRAAHOITO						
Terveyskeskuslääkäri	4	4	-4			
MIELENTERVEYSTYÖ						
Johtava kriisi- ja perhetyöntekijä	1	1	-1			
Sairaanhoitaja	1	1	-1			
Ohjaaja	1	1	-1			
Mt-kuntoutujien asumisyksikkö						
Sairaanhoitaja	1	1	-1			
Lähihoitaja	4	4	-4			
SOSIAALIPALVELUT						
Sosiaalityö						
Johtava sosiaalityöntekijä	1	1				
Sosiaalityöntekijä	1	1	1			

Perhetyöntekijä	1	1	-1			
Perhetyöntekijä/koulukuraattori		0,2	-0,2			
VAMMAISPALVELUT						
Kehitysvammahuollon vastaava	1	1	-1			
Hoitaja	8,5	8,5	-8,5			
Hoitoapulainen	1	1	-1			
Ohjaaja	3,4	3,4	-3,4			
Työnjohtaja	1	1	-1			
VANHUSTYÖ						
Vanhustyön vastaava	1	1	-1			
Ohjaaja	1	1	-1			
Sairaanhoitaja	4	3	-3			
Hoitaja	2	2	-2			
Perushoitaja	-2					
Lähihoitaja	39	42	-42			
Osastoapulainen						
Kodinhoitaja	3	3	-3			
Kotiavustaja	4	4	-4			
ESI- JA PERUSOPETUS						
Rehtori	0,5	0,5				
Apulaisrehtori	1	1				
Lehtori	7,1	7,1	-0,6			
Luokanopettaja	9	9	-1			
Erytysluokanopettaja	1	1				
Erytisopettaja	2	3				
Tuntiopettaja (päätoiminen, väh. 16h/vko)	5	5				
Koulunkäyntiavustaja,	7,5	7,5				
Sosiaalityöntekijä-koulukuraattori	0,4	0,6	-0,6			
TOISEN ASTEEN KOULUTUS						
Rehtori	0,5	0,5				
Lehtori	5	5				
Tuntiopettaja (päätoiminen, väh. 16h/vko)	1	1				
KANSALAISOPISTO						
Rehtori	1	1				
Teknisten aineiden opettaja	0,4	0,4	-0,4			
Palvelusihteeri						
KIRJASTOTOIMI						
Kirjasto- ja kulttuurijohtaja	0,9	0,9	-0,9			
Kirjastonhoitaja	-0,55	-0,55	0,6	0,25		

Kirjastovirkailija	2	2		-0,25		
LIIKUNTATOIMI						
Vapaa-aikasihteeri	1	1	-0,5			
NUORISOTOIMI						
Nuoriso-ohjaaja	-1	-1				
Etsivä nuorisotyöntekijä, määräaikainen	1	1				
KULTTUURITOIMI						
Kirjasto- ja kulttuurijohtaja	-0,1	-0,1				
Kulttuurisihteeri			0,2			
PÄIVÄHOITO						
Päivähoidon vastaava	1	1				
Lastentarhanopettaja	1	1				
Erytislasterhanopettaja	1	1				
Lastenhoitaja	1,5	1,5				
Lastenohjaaja		0	1			
Päivähoitaja	2	3				
Perhepäivähoitaja	5,5	4	-2			
Päiväkotiapulainen	1	1,6	0,4			
Muutokset yhteensä			-131,9			
<i>HYVINVOINTILAUTAKUNTA YHT.</i>	<i>192,25</i>	<i>192,45</i>	<i>60,05</i>	<i>60,05</i>	<i>60,05</i>	<i>60,05</i>

TOIMINTAYMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	31.12.			Muutokset +/-		
	Tp-15	Tp-16	Ta-2017	2018	2019	2020
HALLINTO						
Palvelujohtaja	0,5	0,5	0,5			
Rakennusmestari	0,25	0,25	0,25	0,25		
Toimistos sihteeri	0,65	0,65	0,65			
VIRANOMAISPALVELUT JA RAKENTAMINEN						
Rakennustarkastaja	1	1	1			
Rakennusmestari	0,75	0,75	0,2	-0,2		
Toimistos sihteeri	0,35	0,35	0,35			
YHDYSKUNTAPALVELUT						
Rakennusmestari	0,15	0,15	0,05	-0,05		
Urheilualueiden hoitaja	1	1	1			
TILAPALVELU						
Rakennusmestari	0,75	0,75	1			

Tuntipalkkainen työntekijä	4	4	4			
Kiinteistöhoitaja	4	4	3			
Siivoustyönohjaaja	0,15	0,15	0,5			
Siivooja	16	16	14,88			
Ruokapalvelupäällikkö	0,85	0,85	1			
Suurtaloukokki	10	10	9			
Ravitsemustyöntekijä	2,1	2,1	2,3			
LIIKETOIMINTA						
Rakennusmestari	0,1	0,1				
Muutokset yhteensä						
TOIMINTAYMPÄRISTÖLTK YHT.	42,6	42,6	39,68	39,68	39,68	39,68
KUNTA YHTEENSÄ	308,35	308,55	169,23	160,73	159,73	158,73
KUNTA / MUUTOKSET YHTEENSÄ				-8,5		

Henkilöstön keski-ikä ja eläköitymisennuste

Henkilöstön keski-ikä on korkeahko. Lokakuun lopussa 2017 keski-ikä oli 49,4 vuotta, missä hieman nuortumista 31.12.2016 tilanteeseen, jolloin keski-ikä oli 50,09 v.

Kunnallisen eläkevakuutusyhtiön (KEVA) ennusteen mukaan vuosien 2017-2021 aikana kunnan nykyisestä henkilöstöstä saavuttaa henkilökohtaisen eläkeiän noin 47 työntekijää. Seuraavalla sivulla olevasta taulukosta ilmenee Posion kunnan henkilöstön eläköitymisennuste 2017-2036 ammattiluokittain. Huomioitava on, että Kuntien eläkevakuutus käyttää ennusteissaan vuoden 2015 tietoja, joten taulukossa on mukana myös sosiaali- ja terveystalouden ulkoistuksessa Coronaria ryhmittymälle siirtynyt henkilöstö.

Taulukko 1. Eläköitymisennuste ammattiluokittain 2017-2036 (Kuntien eläkevakuutus 22.11.2017)

Ammattiluokka	Vakuutetut	2017 - 2021		2022 - 2026		2027 - 2031		2032 - 2036	
		Henk.	%	Henk.	%	Henk.	%	Henk.	%
Lähihoitajat	78	16	20,5	13	16,7	13	16,7	10	12,8
Maatalouslommittajat	64	11	17,2	11	17,2	11	17,2	10	15,6
Peruskoulun yläluokkien ja lukion opettajat	35	8	22,9	3	8,6	6	17,1	3	8,6
Sairaanhoitajat	21	5	23,8	6	28,6	4	19,0	3	14,3
Sairaala- ja laitosapulaiset	16	5	31,3	4	25,0	3	18,8	3	18,8
Siivoojat	12	2	16,7	6	50,0	2	16,7	1	8,3
Sosiaalialan ohjaajat	10	3	30,0	2	20,0	1	10,0	1	10,0
Kiinteistöhuollon työntekijät	9	1	11,1	2	22,2	1	11,1	2	22,2
Kotityöpalvelutyöntekijät	9	4	44,4	2	22,2	1	11,1	1	11,1
Luokanopettajat	9	3	33,3	1	11,1	0	0,0	0	0,0
Ravintola- ja suurtaloustyöntekijät	9	0	0,0	0	0,0	2	22,2	3	33,3
Koulunkäyntiavustajat	8	2	25,0	3	37,5	1	12,5	0	0,0
Yleissihteerit	8	1	12,5	2	25,0	3	37,5	0	0,0
Huonekalupuusepät ym.	6	1	16,7	2	33,3	1	16,7	1	16,7
Perhepäivähoitajat	6	2	33,3	1	16,7	1	16,7	0	0,0
Päiväkotien ja muiden laitosten lastenhoitajat ym.	6	1	16,7	1	16,7	1	16,7	1	16,7
Avustavat keittiötyöntekijät	5	2	40,0	1	20,0	1	20,0	0	0,0
Kirvesmiehet ja rakennuspuusepät	5	1	20,0	1	20,0	1	20,0	0	0,0
Terveydenhoitajat	5	1	20,0	1	20,0	0	0,0	0	0,0
Rakennusalan työnjohtajat	4	2	50,0	0	0,0	1	25,0	0	0,0
Taito- ja taideaineiden opettajat	4	0	0,0	0	0,0	2	50,0	1	25,0
Fysioterapeutit ym.	3	0	0,0	1	33,3	1	33,3	0	0,0
Kirjastotyöntekijät	3	0	0,0	1	33,3	0	0,0	0	0,0
Vastaanoton ja neuvonnan hoitajat	3	2	66,7	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Yleislääkärit	3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Muut ammattiluokat yhteensä	47	12	25,5	12	25,5	8	17,0	3	6,4
Yhteensä	388	86	22,2	77	19,8	66	17,0	43	11,1

Ikääntyvän henkilöstön jaksaminen, työkyky, motivaatio ja ammattitaito ovat keskeisiä haasteita henkilöstöpolitiikalle. Esimies- ja alaistaidoissa korostuvat muutoksen johtaminen ja muutoksiin sopeutuminen. Työhyvinvoinnin kehittämiseen panostetaan edelleen. ”Hyvinvoinninjohtamisen toimintamalli Posion kuntaan” -hankkeen tuottamia työhyvinvointia edistäviä toimintamalleja otetaan käyttöön portaittain vuodesta 2018 alkaen. Hanke päättyi 31.7.2018.

Henkilöstön ammattitaidon ja osaamisen ylläpito ja kehittäminen toteutetaan henkilöstön perehdyttämisellä sekä täydennys-, jatko- ja uudelleen koulutusmahdollisuuksia tukien. Kehityskeskusteluissa kartoitetaan työntekijän osaaminen ja sen kehittämisen tarve. Koko henkilöstön koulutussuunnitelma valmistuu alkuvuodesta 2018.

Kunnanhallitus on hyväksynyt 22.2.2016 § 4 henkilöstöhallinnon ohjeen, jota noudatetaan henkilöstösuunnittelussa ja rekrytoinnissa. Henkilöstöhallinnon ohje päivitetään alkuvuodesta 2018 kuntastrategian valmistuttua.

Henkilöstön työhyvinvointia mitataan työhyvinvointikartoituksella, joka tehdään joka toinen vuosi. Seuraava kartoitus on alkuvuodesta 2019.

Toiminnalliset tavoitteet:

- Kunnan henkilöstön sairauspoissaolot vähenevät vuoden 2016 tasosta (17,9 kalenteripäivää / työntekijä)
- Työhyvinvointia edistäviä toimintamalleja otetaan käyttöön 2-3 kpl vuoden 2018 aikana
- Henkilöstöhallinnon ohje päivitetään kuntastrategian valmistumisen myötä alkuvuodesta 2018.
- Koulutussuunnitelma valmistuu alkuvuodesta 2018.

Tunnusluvut:

Henkilöstömäärä henkilötyövuosina (htv)

2016 (TP)	2017 (TA)	2018 (TA)	2019 (TS)	2020 (TS)
222,57	171,73	169,43	162,43	161,43

Henkilöstön sairauspoissaolojen määrä (kalenteripäivää / työntekijä)

2016 (TP)	2017 (TA)	2018 (TA)	2019 (TS)	2020 (TS)
17,9 pv	15 pv	14 pv	14pv	14 pv

Työhyvinvointia edistävät toimintamallit

2016 (TP)	2017 (TA)	2018 (TA)	2019 (TS)	2020 (TS)
2	3	2	2	2

KÄYTTÖTALOUS

1. KUNNANVALTUUSTO

TULOSLASKELMAT 1000 EUROA

Kunnanvaltuusto	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos- %	TS 2019	TS 2020
Toimintamenot	-16	-15	-13	-13,3	-13	-13
Toimintatuotot	0	0	0	0,0	0	0
Toimintakate	-16	-15	-13	-13,3	-13	-13

Kunnanvaltuusto kunnan ylimpänä päättävänä elimenä määrittelee kunnan kehittämisen suuntaviivat ottaen huomioon kulloinkin voimassa olevat taloudelliset resurssit.

Toiminnan muutokset:

- Valtuustokaudella 2017-2021 Posion kunnanvaltuustossa on 17 valtuutettua (kv 28.7.2016 § 13)

Toiminnalliset tavoitteet:

- Vuoden aikana järjestetään vähintään 2 kpl kehittämiseen tähtäviä valtuustoseminaareja (TP).
- Valtuustotyön kustannukset sopeutetaan uuden, pienemmän valtuuston kokoon.

Tunnusluvut:

Kokousten määrä:

2016	2017	2018	2019	2020
6	6	6	6	6

2. KESKUSVAALILAUTAKUNTA

TULOSLASKELMAT 1000 EUROA

Keskusvaalilautakunta	TP 2016	TA 2017	TA- muutos	TA jälkeen	muutosten TA 2018	Muutos- %	TS 2019	TS 2020
Toimintamenot	0	-7	-11	-18	-31	72,2	-12	0
Toimintatuotot	0	0	0	0	11	100,0	0	0
Toimintakate	0	-7	-11	-18	-20	11,1	-12	0

Vastuhenkilö Päivi Tuppurainen

Keskusvaalilautakunnan tehtävänä on valtiollisten- ja kunnallisvaalien järjestäminen kunnassa. Talousarviovuonna 2018 toimitetaan presidentinvaalit ja mahdollisesti maakuntavaalit. Presidentinvaalien vaalipäivä on sunnuntai 28.1.2018 ja mahdollisen toisen vaalin vaalipäivä sunnuntai 11.2.2018. Suunnitelmavuodelle 2019 ajoittuvat eduskuntavaalit, vaalipäivä sunnuntai 14.4.2019 ja touko-kesäkuussa 2019 toimitettavat europarlamenttivaalit. Vuonna 2020 ei toimiteta säännönmukaisia vaaleja.

Posion kunnassa on yksi äänestysalue.

Toiminnan muutokset:

- Toiminnassa ei tapahdu muutoksia suunnitelmavuosien aikana.

3. TARKASTUSLAUTAKUNTA

TULOSLASKELMAT 1000 EUROA

Tarkastuslautakunta	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos- %	TS 2019	TS 2020
Toimintamenot	-11	-14	-15	7,1	-15	-15
Toimintatuotot	0	0	0	0,0	0	0
Toimintakate	-11	-14	-15	7,1	-15	-15

Vastuuhenkilö tilintarkastaja HT, JHT Hilikka Ojala

Tarkastuslautakunnan on valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet. Tarkastuslautakunnan on huolehdittava kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta.

Tarkastuslautakunta esittää valtuustolle arviointityönsä tulokset vuosittain arviointikertomuksessa.

Tavoite

Arviointikertomuksen mahdollisimman suuri merkitys valtuutetuille. Tarkastuslautakunnan tarkoituksena on tuottaa soveltamiskelpoista tietoa päätöksenteon ja kehittämisen tueksi. Kuulemisia 10 kpl.

Arviointikriteeri

Tarkastuslautakunta laatii arviointikertomuksesta valtuutetuille kyselyn. Kyselyn tulos kertoo arviointikertomuksen merkityksestä valtuutetuille.

Mittari

Valtuustokyselyn tulos (1-5 tms.).

Tavoitetaso

Valtuutettujen mielestä arviointikertomuksen merkitys on hyvä (4). Arviointikertomuksessa on hyvin soveltamiskelpoista tietoa päätöksenteon ja kehittämisen tueksi.

4. KUNNANHALLITUS

Kunnanhallituksen tehtävä on luoda hyvät edellytykset hallinnon ja talouden tehokkaalle hoitamiselle. Kunnan tiedottaminen järjestetään siten, että kuntalaisilla on riittävästi ajan tasalla olevaa tietoa heitä koskevista kunnan päätöksistä ja toimenpiteistä jo asioiden valmisteluvaiheessa. Kunnanhallitus toteuttaa yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa.

TULOSLASKELMAT 1000 EUROA

Keskushallinto	TP 2016	TA 2017	Ta- muutos	Ta + Tamuutos 2017	TA 2018	Muutos -%	TS 2019	TS 2020
Toimintamenot	-1489	-1479	-80	-1559	-1850	18,7	-1824	-1754
Toimintatuotot	277	339	0	339	375	10,6	369	369
Toimintakate	-1212	-1140	-80	-1220	-1475	20,9	-1455	-1385
Hallintopalvelut	TP 2016	TA 2017	Ta- muutos	Ta + Tamuutos 2017	TA 2018	Muutos -%	TS 2019	TS 2020
Toimintamenot	-472	-446	0	-446	-415	-7,0	-415	-395
Toimintatuotot	197	142	0	142	81	-43,0	81	81
Toimintakate	-275	-304	0	-304	-334	9,9	-334	-314
Ostopalvelut	TP 2016	TA 2017	Ta- muutos	Ta + Tamuutos 2017	TA 2018	Muutos -%	TS 2019	TS 2020
Toimintamenot	-479	-596	0	-596	-361	-39,4	-361	-361
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0	0	0
Toimintakate	-479	-596	0	-596	-361	-39,4	-361	-361
Lomituspalvelut	TP 2016	TA 2017	Ta- muutos	Ta + Tamuutos 2017	TA 2018	Muutos -%	TS 2019	TS 2020
Toimintamenot	-3077	-3090	0	-3090	-2928	-5,2	-2928	0
Toimintatuotot	3000	3060	0	3060	2898	-5,3	2898	0
Toimintakate	-77	-30	0	-30	-30	0,0	-30	0
Kunnanhallitus yhteensä	TP 2016	TA 2017	Ta- muutos	Ta + Tamuutos 2017	TA 2018	Muutos -%	TS 2019	TS 2020
Toimintamenot	-5517	-5611	-80	-5691	-5554	-2,4	-5528	-2510
Toimintatuotot	3474	3541	0	3541	3354	-5,3	3348	450
Toimintakate	-2043	-2070	-80	-2150	-2200	2,3	-2180	-2060

KESKUSHALLINTO

Vastuuhenkilö kunnanjohtaja Heli Knutars

Keskushallinnon tehtäväalue hoitaa kunnanhallituksen vastuulle kuuluvat toiminnot ja tehtävät siltä osin, kuin ne suuntautuvat kunnasta ulospäin tai kohdistuvat kunnan eri sidosryhmiin.

Keskushallinnon tehtäväalueeseen kuuluu kehittämistoiminta, projektit ja hankkeet, avustukset, työpaja ja muu yleishallinto (mm. ylikunnallisten yhteisöjen maksuosuudet Kuntaliitto, Lapin liitto, Kunnallinen Työmarkkinalaitos jne.)

Toiminnan muutokset:

-Oman toiminnan määrärahaa nostetaan 40 000 eurosta 57 810 euroon vuodelle 2018. Tällä varaudutaan kunnan kehittämistoimintaan (mm. Itä-Lapin kuntayhtymän kehittämishankkeet, kunnan omat kehittämishankkeet, muut ylikunnalliset kehittämishankkeet, sote- ja maakuntauudistus, mahdolliset kylätoimikuntien avustukset).

-Kunnan työllistämisen kokonaisuuden uudistamistyöhön varataan Maaseudun sivistysliiton kanssa tehtävään yhteistyöhön 13 003€/vuosi

-Kuntamaisema –talouden seuranta/vertailu -työkalun hankinta 12 000€

-Siirrytään sähköiseen/paperittomaan kokousmateriaaliin kunnanhallituksen osalta.

-Elinkeinotoiminnan uudistamiseen liittyen Posion kehitysyrityksen toiminta siirretään Posion kuntaan 1.1.2018 alkaen kokeiluna määräajaksi 31.12.2019 saakka siten, että Posion Kehitysyritys jää ns. pöytälaatikkoyrityksi.

-Palkataan kunnanhallituksen tulosityksikön alle, kunnanjohtajan alaisuuteen määräaikaiseen toimeen elinkeinokoordinaattori ajalle 1.1.2018-31.12.2019. Palkkakustannus katetaan elinkeinotoimeen varatusta määrärahasta 225 000€/vuosi.

-Kunnan työllistämisen uudistamiseksi käynnistetään kaksi vuotta kestävä kokeilu vuosille 2018-2019 seuraavin toiminnoin:

1) Nuorten työpaja tuottaa nuorisolain (125/2016) mukaisesti 15-29 vuotiaille työpajatoimintaa työttömyys ja syrjäytymisvaarassa oleville nuorille. Nuorisotyöstä ja –politiikasta annetun asetuksen (211/2017) § 125:n mukaan nuorten työpajalla on oltava työ-, ryhmä- ja yksilövalmennusta. Asetuksen veloitteen täyttämiseksi Nuorten työpajalle palkataan osa-aikainen (50%) työ- ja yksilövalmentaja. Palkkauskustannus (20840 €/vuosi) katetaan nuorten työpaja-avustuksella.

2) Yli 29 vuotiaiden työpaja (työnimi) vastaa puupuolen (mm. poratapit) tuotannosta. Työpajan pääasiakaskunta koostuu heikossa työmarkkinatilanteessa olevista pitkäaikaistyöttömistä, jotka voivat olla palkkatukityössä, kuntouttavassa työtoiminnassa, yhdyskuntapalvelussa ym. toimenpiteessä. Työpaja tekee tiivistä yhteistyötä Nuorten työpajan kanssa mm. antamalla työ- ja yksilövalmennusta, sekä palkkatukityöllistämällä nuoria.

3) Kuntouttavaa työtoimintaa vaikeassa työmarkkinatilanteessa olevien pitkäaikaistyöttömien aktivoimiseen ja työmarkkinavalmiuksien edistämiseen tavoitteena siirtyminen palkkatukityöhön ja vapaille työmarkkinoille. Kuntouttavaan työtoimintaan rekrytoidaan 100 % työajalla kuntouttavan työtoiminnan ohjaaja, jonka tehtäviin kuuluu yksilö-/ryhmävalmennus. Tehtävä sijoittuu hyvinvointipalvelujen sosiaalityön yksikköön. Palkkauskulut n. 41000 €/vuosi.

4) Työllistämispalveluista vastaa työllisyyskoordinaattori, jonka tehtävänä on Posion kunnan vastuulla olevien työllistämisasioiden koordinointi. Pää tavoitteena on määrätietoinen työttömyyden vähentäminen työllisyys- ja valmennuspalveluiden avulla. Työnetsintä- ja työnantajayhteistyön ja työllisyyttä edistävän monialaisen yhteistyön hoito ja kehittäminen. Palkkatukityöllistäminen Posion kunnan eri työkohteisiin/osastolle hoidetaan työllisyyskoordinaattorin kautta. Ei vaadi uutta tehtävää vaan nykyinen työhönvalmentajan tehtävänimike muutetaan työllisyyskoordinaattoriksi.

Toiminnalliset tavoitteet:

- Kunta sitoutuu olemaan mukana maakuntauudistuksen esivalmistelutyössä ja siihen liittyvissä hankkeissa

- Palkkatukityöllistämiseen varattu määräraha säilytetään vuoden 2017 tasolla 262 397€. Palkkatukea kohdennetaan lähinnä työllistämiselvellyksen perusteella ja yli 300 päivää työmarkkinatukea työttömyyden perusteella saaneiden työnhakijoiden työllistämiseen.
- Kuntastrategian uudistustyötä jatketaan siten, että se tuodaan valtuuston hyväksyttäväksi alkuvuoden 2018 aikana. Kuntastrategian valtuustokauden tavoitteet huomioidaan talousarviossa 2019. Strategian jalkauttamistyö aloitetaan heti strategian valmistuttua. Strategiatyössä käytetään apuna Kuntaliiton tytäryhtiön BDO:n HYVE2018-verkosto –hanketta, johon Posion kunta on sitoutunut vuosille 2017-2018.
- Kunta on mukana Maaseudun arjen palveluverkko –hankkeessa vuosina 2016-2018. Hankkeen kustannus on 1000 €/2 vuotta. Posio osallistui Arjen turvaa –hankkeen I-vaiheeseen pilottikuntana ja jatkohankkeen tavoitteena on jalkauttaa Arjen turvaa- toimintamalli kuntiin.
- Sähköisen arkiston käyttöönotto jatkuu 2018. Tavoitteena talous- ja palkkahallinnon tietojen siirtäminen sähköiseen arkistoon (70 000 €/Investointiosa B).
- Työsuojelurahaston 50 % rahoittama ”Hyvinvointijohtamisen toimintamalli Posion kuntaan” työhyvinvointihanke päättyy 31.7.2018 (5893€). Hankkeessa pilotoituja toimintamalleja otetaan käyttöön, mm. työhyvinvointiseteli (8000€).

Tunnusluvut:

Vuosikate/poistot:

	2015 (TP)	2016 (TP)	2017 (TA)	2018 (TA)	2019 (TS)	2020 (TS)
Vuosikate	750	1 010	3 388	2 312	2 155	3 426
Poisto	-1 078	-1 056	-1 070	-1 033	-987	-964

Kuntouttava työtoiminta alle 29 v. asiakkaat (hlömäärä)

2015 (TP)	2016 (TP)	2017 (TA)	2018 (TA)	2019 (TS)	2020 (TS)
0	2	3	3	3	3

Kuntouttava työtoiminta yli 29 v. asiakkaat (hlömäärä)

2015 (TP)	2016 (TP)	2017 (TA)	2018 (TA)	2019 (TS)	2020 (TS)
8	7	8	15	22	25

Kuntouttava työtoiminta toimintapäivät alle 29 v. (kpv)

2015 (TP)	2016 (TP)	2017 (TA)	2018 (TA)	2019 (TS)	2020 (TS)
0	38	44	52	55	55

Kuntouttava työtoiminta toimintapäivät yli 29 v. (kpv)

2015 (TP)	2016 (TP)	2017 (TA)	2018 (TA)	2019 (TS)	2020 (TS)
152	218	130	1500	2200	2500

Palkkatukityöllistetyt alle 29 v (hlömäärä)

2015 (TP)	2016 (TP)	2017 (TA)	2018 (TA)	2019 (TS)	2020 (TS)
2	2	4	6	6	6

Palkkatukityöllistetyt yli 29 v (hlömäärä)

2015 (TP)	2016 (TP)	2017 (TA)	2018 (TA)	2019 (TS)	2020 (TS)
28	24	23	34	34	34

Taloudelliset tavoitteet:

Työmarkkinatuen kuntaosuus (euroa) (HVLTK kp 2300)

2015 (TP)	2016 (TP)	2017 (TA)	2018 (TA)	2019 (TS)	2020 (TS)
127 051	172 631	130 000	130 000	120 000	110 000

HALLINTOPALVELUT

Vastuuhenkilö vs. hallintojohtaja Eija Ahola

Hallintopalvelujen tehtäväalue vastaa yleishallinnon toimisto- ja talouspalveluista, henkilöstöhallinnosta, edunvalvonnasta 31.1.2018 saakka, kunnan IT-palveluista, työpajatoiminnasta ja palkkatukityöllistämisestä. Henkilöstöhallinnon tehtävät pitävät sisällään henkilöstöetuudet ja työsuojelun sekä YT-toiminnan.

Toiminnan muutokset:

- Edunvalvontapalvelujen tuottaminen Pohjois-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiirille päättyy 31.12.2017 (Kh 26.6.2017 § 103). Päämiesten vuoden 2017 vuositilinpäätösten laatimisesta vastaa Posion kunta, mistä johtuen edunvalvontaan on varattu määräraha tammikuulle 2018 (7732 €). Edunvalvojan virkasuhde päättyy 31.1.2018 ja virka lakkautetaan.
- Varaudutaan 24.5.2016 voimaan tulleen EU-tietosuoja-asetuksen tuomiin vaateisiin (6000€) ja nimetään kunnan tietosuojavastaava. Asetusta sovelletaan 25.5.2018, mistä alkaen henkilötietojen käsittelyn tulee olla asetuksen mukaista.
- Talous- ja palkkapalveluissa varaudutaan Rondo laskutusjärjestelmän päivitykseen Rondo R 8: aan (3000€) ja ESS henkilöstöhallinnon lomakkeiden päivitykseen ESS7:si (5900€).

Toiminnalliset tavoitteet:

- Kehityskeskustelut x1/vuosi
- Työn vaarat ja riskit arvioidaan x1/vuosi
- Henkilötietojen käsittely saatetaan vastaamaan EU-tietosuoja-asetusta.
- Henkilötietojen käsittely EU-tietosuoja-asetusten mukaista 24.5.2018, tietosuojavastaava on nimetty.
- Rondon ja ESS –järjestelmät on päivitetty.

Tunnusluvut:

Kehityskeskustelut käyty (K= on käyty, E= ei ole käyty)

2016 (TP)	2017 (TA)	2018 (TA)	2019 (TS)	2020 (TS)
K	K	K	K	K

Työn vaarojen ja riskien arviointi (K= on tehty, E= ei ole tehty)

2016 (TP)	2017 (TP)	2018 (TA)	2019 (TS)	2020 (TS)
K	K	K	K	K

OSTOPALVELUT

Vastuuhenkilö vs. hallintojohtaja Eija Ahola

Ostopalveluina hoidetaan talous- ja velkaneuvonnan, kuntamarkkinoinnin, joukkoliikenteen ja talous- ja palkkahallinto- ja maaseutupalvelut. Talous- ja palkkahallinnosta vastaa Kunnan Taitoa Oy.

Toiminnan muutokset:

Elinkeinotoiminta siirtyy 1.1.2018 alkaen kunnan omaksi toiminnaksi, joten Posion Kehitysyhtiö Oy:lle ei varata rahoituskehystä vuodelle 2018.

Maaseutupalvelujen yhteistoiminta-alue on toteutunut 1.1.2013 alkaen Kuusamon kaupungin, Posion kunnan ja Taivalkosken kunnan alueella. Isäntäkuntana toimii Kuusamo. Kustannukset maaseutupalveluista laskevat 89 820 euroon vuodesta 2017, jolloin ne olivat 97092 euroa.

LOMITUSPALVELUT

Vastuuhenkilö lomituspäällikkö Janne Pätsi

Posion kunnan lomituspalveluiden toimintaan kuuluu suunnitella ja toteuttaa maatalousyrittäjien lakisääteisten vuosilomien, sijaisapujen ja tuetun maksullisen lomituksen järjestäminen. Lomituspalvelut tuotetaan myös Kuusamon kaupungille ja Taivalkosken kunnalle.

Toiminnan muutokset:

Toiminta jatkuu vuoden 2018 osalta ennallaan.

Toiminnalliset tavoitteet:

- Asiakastyytyväisyys maatalouslomituksen ja lomituksen hallinnon palveluihin pysyvät vähintään nykyisillä tasoillaan tai paranevat entisestään.
- Sijaisapupyynnöt tulevat toteutumaan vähintään 93 % ja vuosilomalomitus toteutuu keskimäärin käyttäjää kohden enintään 0,5 pv alle laissa mainitun rajan.
- Melan antamat tulostavoitteet täytetään.

Tunnusluvut:

Sijaisapupyyntöjen toteutuminen:

2016	2017	2018	2019	2020
95 %	93%	93%	93%	93%

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä:

- Työturvallisuus on merkittävimpiä riskitekijöitä maatalouslomittajilla. Työtapaturmien ja vahinkojen varalta maatalouslomittajat on vakuutettu työtapaturma- ja vastuuvakuutuksien kautta.

Kunnanhallituksen alaisen toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät:

- Muutoksen hallinta: Toimintaympäristöön liittyvistä riskeistä keskeisin on sote- ja maakuntauudistusratkaisujen muotoutuminen sellaisiksi, ettei pienillä vanhusvoittoisilla kunnilla ole toimintaedellytyksiä (mm. valtionosuusratkaisut, verotus).
- Talous: Menojen hallinta ja tulorahoituksen riittävyys, kassanhallinta
- Avainhenkilöriskit: Henkilöstö toimii itsenäisissä asiantuntijatehtävissä, vastaten omasta tehtäväkokonaisuudesta. Osaamis-/resurssivaje voi syntyä äkillisissä pitkäkestoisissa poissaoloissa.
- Henkilöstön hyvinvointi ja työturvallisuus: Muutoksen aiheuttama epävarmuus heikentää työhyvinvointia. Maatalouslomituksessa työtapaturmat merkittävä turvallisuusriski. Työtapaturmien ja vahinkojen varalta maatalouslomittajat on vakuutettu työtapaturma- ja vastuuvakuutuksien kautta.

5. HYVINVOINTILAUTAKUNTA

Hyvinvointilautakunnan ja sen alaisen palvelualueen tehtävänä on kuntalaisten oman elämän hallinnan, sosiaalisen turvallisuuden ja terveyden edistäminen ja inhimillisen kasvun tukeminen tuottamalla sosiaali- ja terveyspalveluja, opetus-, kirjasto-, kulttuuri-, - ja vapaa-aika, kansalaisopiston ja päivähoiton palveluja.

Palvelujen tuottamisen lähtökohtana ovat asiakkaiden tarpeet, joihin vastataan yhteistoiminnallisella palvelujen kehittämällä. Organisaatio ja sen prosessit on mietitty asiakkaan näkökulmasta toimiviksi niin, että asiakkaan on helppo asioida hyvinvointipalveluissa. Sujuvat prosessit lisäävät tehokkuutta ja tuottavat kustannussäästöjä.

TULOSLASKELMAT 1000 EUROA

Hallinto ja tukipalvelut	TP 2016	TA 2017	TA-muutos	TA 2017 + TA-muutos	TA 2018	Muutos%	TS 2019	TS 2020
Toimintamenot	-994	-876		-876	-854	-2,5	-842	-833
Toimintatuotot	3	29		29	28	-3,4	29	29
Toimintakate	-991	-847	0	-847	-826	-2,5	-813	-804
Terveyspalvelut	TP 2016	TA 2017	TA-muutos	TA 2017 + TA-muutos	TA 2018	Muutos%	TS 2019	TS 2020
Toimintamenot	-2316	-270		-270	-257	-4,8	-380	-191
Toimintatuotot	841	763		763	761	-0,3	763	763
Toimintakate	-1475	493	0	493	504	2,2	383	572
Sosiaalipalvelut	TP 2016	TA 2017	TA-muutos	TA 2017 + TA-muutos	TA 2018	Muutos%	TS 2019	TS 2020
Toimintamenot	-3524	-1444	-49	-1493	-1590	6,5	-1490	-1336
Toimintatuotot	1452	1508		1508	1653	9,6	1508	1507
Toimintakate	-2072	64	-49	15	63	320,0	18	171
Ostopalvelut	TP 2016	TA 2017	TA-muutos	TA 2017 + TA-muutos	TA 2018	Muutos%	TS 2019	TS 2020
Toimintamenot	-13104	-16814		-16814	-16834	0,1	-16807	-16792
Toimintatuotot	55	17		17	17	0,0	17	17
Toimintakate	-13049	-16797	0	-16797	-16817	0,1	-16790	-16775
Perusopetus	TP 2016	TA 2017	TA-muutos	TA 2017 + TA-muutos	TA 2018	Muutos%	TS 2019	TS 2020
Toimintamenot	-3405	-3094	-1	-3095	-3290	6,3	-2899	-2899
Toimintatuotot	89	31		31	51	64,5	8	8
Toimintakate	-3316	-3063	-1	-3064	-3239	5,7	-2891	-2891

Lukiokoulutus	TP 2016	TA 2017	TA- muutos	TA 2017 + TA- muutos	TA 2018	Muutos%	TS 2019	TS 2020
Toimintamenot	-679	-710	-6	-716	-710	-0,8	-833	-833
Toimintatuotot	31	26		26	27	3,8	26	26
Toimintakate	-648	-684	-6	-690	-683	-1,0	-807	-807
Kansalaisopisto	TP 2016	TA 2017	TA- muutos	TA 2017 + TA- muutos	TA 2018	Muutos%	TS 2019	TS 2020
Toimintamenot	-291	-260		-260	-257	-1,2	-323	-322
Toimintatuotot	72	43		43	43	0,0	43	43
Toimintakate	-219	-217	0	-217	-214	-1,4	-280	-279
Kirjasto	TP 2016	TA 2017	TA- muutos	TA 2017 + TA- muutos	TA 2018	Muutos%	TS 2019	TS 2020
Toimintamenot	-219	-244		-244	-252	3,3	-248	-248
Toimintatuotot	4	25		25	25	0,0	3	3
Toimintakate	-215	-219	0	-219	-227	3,7	-245	-245
Vapaa-aikatoimi (Kulttuuri, Nuoriso, Liikunta)	TP 2016	TA 2017	TA- muutos	TA 2017 + TA- muutos	TA 2018	Muutos%	TS 2019	TS 2020
Toimintamenot	-228	-243		-243	-232	-4,5	-208	-208
Toimintatuotot	66	48		48	39	-18,8	12	12
Toimintakate	-162	-195	0	-195	-193	-1,0	-196	-196
Päivähoito	TP 2016	TA 2017	TA- muutos	TA 2017 + TA- muutos	TA 2018	Muutos%	TS 2019	TS 2020
Toimintamenot	-710	-757		-757	-738	-2,5	-807	-807
Toimintatuotot	89	98		98	98	0,0	98	98
Toimintakate	-621	-659	0	-659	-640	-2,9	-709	-709
Hyvinvointilautakunta	TP 2016	TA 2017	TA- muutos	TA 2017 + TA- muutos	TA 2018	Muutos%	TS 2019	TS 2020
yhhteensä								
Toimintamenot	-25470	-24712	-56	-24768	-25014	1,0	-24837	-24469
Toimintatuotot	2702	2588	0	2588	2742	6,0	2507	2506
Toimintakate	-22768	-22124	-56	-22180	-22272	0,4	-22330	-21963
Yhteiset erät	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos- %	TS 2019	TS 2020		
Kotikuntakorvausnetto	-90	-90	-90	0	-50	-50		

HALLINTO JA TUKIPALVELUT

Vastuuhenkilö

palvelujohtaja Marjo Paloniemi

Tehtäväalue vastaa hyvinvointipalvelujen toimialan talous- ja henkilöstöhallinnosta sekä toimistotehtävistä. Hyvinvointilautakunnan alainen hallinnon ja tukipalvelujen tehtäväalue hoitaa lautakunnan toiminnot (ltk ja jaosto kokoukset). Tehtäväalueeseen kuuluvat lisäksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmä ja vammais- ja vanhusneuvosto. Hyvinvointilautakunta, palvelujohtaja ja hyvinvointipalvelujen johtoryhmä toimivat kiinteässä yhteistyössä toimialan johtamisessa sekä suuntaviivojen ja keskeisten päätösten tekemisessä.

Toiminnan muutokset:

-Tämän toimintasuunnittelukauden merkittävin muutos on maakuntahallinnon ja sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämistä koskeva valtakunnallinen muutos, johon valmistaudutaan myös Posion kunnassa

-Sähköisen hyvinvointikertomuksen käyttöönotto v 2018-2019

-Työllistämisen palveluiden kehittäminen ja uudelleen järjestäminen käynnistetty v 2017, sen jatkaminen ja toteuttaminen v 2018-2020

Toiminnalliset tavoitteet:

--Sosiaali- ja terveyspalveluiden ulkoistamissopimuksen palvelulupausten toteutumisen seurannan ja arvioinnin toteutuminen. Arviointi- ja seurantamallin luominen yhteistyössä johtavan / virkalääkäriin kanssa

-Seudullisesti tai maakunnallisesti tuotettuja toimintoja toimialueella 12 kappaletta

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä:

-Väestön ikärakenteen vuoksi omaishoitajien jaksaminen ja heidän tukeminen. Talousarvioon riittävien resurssien optimointi tärkeää

-Maakuntaudistukseen valmistautumisessa onnistuminen, riittävä informaatio ja osallistumisen mahdollisuus valmistautumistyöskentelyyn ja kuulluksi tuleminen

Tunnusluvut:

Seudullisesti tai maakunnallisesti tuotetut toiminnot:

2016	2017	2018	2019	2020
12	12	12	12	12

SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT

Posion kunta järjestää lakisääteiset sosiaali- ja terveyspalvelut yhteistyössä Coronaria ryhmittymän kanssa. Sosiaali- ja terveyspalveluiden tuottaminen on siirtynyt 1.6.2016 Coronaria ryhmittymälle.

Toimintaa valvoo Posion sote ulkoistuksen johtoryhmä. Coronaria sopimuksessa on määritelty sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusten ja tulojen jakautuminen vuosille 2016 - 2028.

Valtaosa henkilöstöstä on siirtynyt Coronaria ryhmittymän palvelukseen. Sosiaalityön puolella työskentelee kunnan palveluksessa kolme henkilöä (johtava sosiaalityöntekijä ja kaksi sosiaalityöntekijää) sekä hallinnon puolella kaksi toimistosihteerä. Heidän tehtävänä on sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja sekä erityistoimeentulotukea koskeva päätöksenteko. Toimisto vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon hallinnonalaan kuuluvista tehtävistä esim. asiakasmaksuperusteita koskevasta valmisteluista, laskutuksesta.

SOSIAALIPALVELUT

Vastuuhenkilö johtava sosiaalityöntekijä Lea Lahtela

Sosiaalihuoltolain 14§ mukaan sosiaalipalveluilla tarkoitetaan sosiaalityötä, sosiaaliohjausta, sosiaalista kuntoutusta ja kuntouttavaa työtoimintaa, kasvatus- ja perheneuvontaa, kotipalvelua, asumispalveluja, laitoshuoltoa, perhehoitoa, liikkumista tukevia palveluja, päihde- ja mielenterveystyötä, omaishoidon tukea sekä muita lain 11 § :n mukaisiin tarpeisiin vastaavia asiakkaan hyvinvoinnille välttämättömiä sosiaalipalveluja. Sosiaalipalvelujen tehtäväalueeseen kuuluvat sosiaalityö, vammaispalvelut, toimeentuloturva, vanhustyö.

Toiminnan muutokset:

- Sosiaalityöntekijäresurssia on lisätty, koska sote-ulkoistuksen myötä uusia viranomaistehtäviä siirtyi sosiaalityölle mm. vammais- ja vanhustentyön osalta. Sosiaalityössä on 1 johtava sosiaalityöntekijä ja 2 sosiaalityöntekijää.
- Kuntouttavan työtoiminnan ja sosiaalisen kuntoutuksen toimintamallin kehittäminen osana aikuissosiaalityötä ja työllistämistä edistävää yhteispalvelua. Edellyttää sosiaaliohjauksellisen tuen vahvistamista asiakkaiden palveluprosesseissa.

Toiminnalliset tavoitteet:

- Asiakas pääsee sosiaalitoimen ei-kiireellisten palvelujen tarpeen selvitykseen viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä yhteydenotosta, lastensuojeluasiassa palvelutarpeen selvitys aloitetaan seitsemän arkipäivän kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta ja toimeentulotukiasiakas saa päätöksen kiireellisessä tapauksessa viimeistään seuraavana arkipäivänä (seurantatilasto).
- Vammaispalvelussa palvelutarpeen selvittäminen aloitetaan viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä asian vireille tulosta ja asiakkaalle laaditaan palvelusuunnitelma sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 7§:n mukaisesti.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä:

- Pätevien sosiaalityöntekijöiden rekrytointi. Sosiaalityöntekijän sijaisen kelpoisuusvaatimukset ovat tiukentuneet.
- Epäselvät tehtäväkuvat ja vastuut virkavastuulla toimivien sosiaalityöntekijöiden ja yksityisen palveluntuottajan välillä – palvelujen turvaaminen.
- Määräajoissa pysyminen; mikäli määräajoissa ei pysytä, heikentää se asiakkaiden oikeusturvaa sekä lisää kunnan taloudellista riskiä uhkasakkojen muodossa.

Tunnusluvut:

Ei - kiireellisten palvelujen tarpeen selvitys toteutuu määräajassa:

2016	2017	2018	2019	2020
osittain	kyllä	kyllä	kyllä	kyllä

Lastensuojelutarpeen selvitys alkaa seitsemän arkipäivän kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta:

2016	2017	2018	2019	2020
osittain	kyllä	kyllä	kyllä	kyllä

Toimeentulotukiasiakkaalle päätös kiireellisissä tapauksissa viimeistään seuraavana arkipäivänä:

2016	2017	2018	2019	2020
kyllä	kyllä	kyllä	kyllä	kyllä

Vammaispalvelussa palvelutarpeen selvitys alkaa seitsemän arkipäivän kuluessa ilmoituksesta ja palvelusuunnitelma laaditaan sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain mukaisesti:

2016	2017	2018	2019	2020
kyllä	kyllä	kyllä	kyllä	kyllä

Yli 75-v. asuminen:

	2016	2017	2018	2019	2020
Omassa kodissa	85,3	88 %	88 %	88 %	88 %
Säännöllinen kotihoito	20	25 %	25 %	25 %	25 %
Palveluasuminen	12,2	9 %	9 %	9 %	9 %
Laitoshiito	2,5	3 %	3 %	3 %	3 %

Tehtäväalueen vuotuinen kustannusten kasvu (netto):

2016	2017	2018	2019	2020
	2,5 %	3.4 %	2,5 %	2,5 %

ESI- JA PERUSOPETUS

Vastuuhenkilö rehtori Elina Lämsä

Esi- ja perusopetus tukee oppilaan kasvua itseään kehittävänä yksilönä ja vastuullisena yhteisön jäsenenä. Perusopetus antaa hyvät valmiudet jatko-opintoihin siirtymiselle. Posion peruskoulun oppilaat tutustuvat paikkakunnan ja alueen historiaan ja luontoon tekemällä vierailuja ja luonto- ja kulttuuriretkiä sekä käyttävät kirjaston, kansalaisopiston ja vapaa-aikatoimen palveluja.

OPPILASMÄÄRIEN KEHITYS 2017-2020

Luokka	2017-2018	2018-2019	2019-2020
Esiopp.	18	16	18
I	20	18	16
II	24	20	19
III	23	24	20
IV	21	23	24
V	22	21	23
VI	22	22	21
VII	25	22	22
VIII	25	25	22
IX	40	25	25
Yhteensä	240	220	210

Toiminnan muutokset

- odotettavissa opettajien eläköitymisiä
- uusien pätevien opettajien rekrytointi ja vakinaistaminen
- tehostetun ja erityisen tuen oppilaiden suhteellisen määrän kasvu
- valinnaisen opetuksen väheneminen perusopetuksessa
- monikulttuurisuuden lisääntyminen pakolaisten saapumisen vuoksi mahdollisuus uudelleenlaiseen kehittämiseen
- uusien opetussuunnitelmien käyttöönoton mukaisen digiopetuksen lisääntyminen kokonaisvaltaisen mediaosaamisen suuntaan, mediateekin suunnittelu ja toteutus.

Toiminnalliset tavoitteet

- opintonsa päättäneistä 95% sijoittuu jatko-opintoihin (seurantatilasto)

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä:

- Tehostetun ja erityisen tuen tarpeen lisääntyminen oppilasmäärien pienentyessä: lakisääteisten velvoitteiden toteuttamisen vaikeus
- Henkilöstön ikääntyminen ja sairastavuuden lisääntyminen
- Pätevien opettajien, ohjaajien ja sijaisten saamisen epävarmuus
- Opetushallituksen ja OKM valtionavustusten väheneminen kaventaa toimintamahdollisuuksia

- Monikulttuurisuuden lisääntymisen haasteet ja ristiriitojen mahdollisuudet lisääntyminen pakolaisten saapumisen vuoksi

Tunnusluvut

Esi- ja perusopetuksen nettokustannukset €/oppilas:

2016	2017	2018	2019	2020
12820	14069	15109	15109	15109

Oppilaiden sijoittuminen jatko-opintoihin

2016	2017	2018	2019	2020
42/95 %	26/95 %	43/95 %	24/95%	40/95%

LUKIOKOULUTUS

Vastuuhenkilö rehtori Elina Lämsä

Lukiokoulutus tarjoaa opiskelijoille laaja-alaisen yleissivistyksen ja jatkaa perusopetuksen kasvatustehtävää. Lukio antaa valmiudet ylioppilastutkintoon ja jatko-opintoihin. Lukiokoulutuksessa kehitetään opiskelunvalmiuksia, opiskelijan tiedonhankinta-taitoja ja kriittistä suhtautumista tietoon. Lisäksi edistetään myönteistä asennetta opiskeluun ja itsensä jatkuvaan kehittämiseen. Posion lukiossa opiskellaan sekä nuorille että aikuisille tarkoitetun opetussuunnitelman mukaan.

Posion lukio on keramiikka- ja liikuntapainotteinen. Lukio tekee yhteistyötä Posion sivistystoimen muiden toimijoiden kanssa sekä paikallisten järjestöjen ja yritysten kanssa. Muita yhteistyötahoja ovat hankeverkostot kotimaassa ja ulkomailla sekä korkea-asteen koulutus ja muut toisen asteen oppilaitokset.

Toiminnan muutokset

- ylioppilaskirjoitusten sähköistymisen eteneminen ja opetussuunnitelmatyön tuomat muutokset vaativat toimenpiteitä. Opettajien koulutukseen on satsattava, opetusvälineistö täytyy ylläpitää ajanmukaisena, tarvittavien tietotekniikkalaitteet hankittava: henkilökohtaiset älylaitteet hankittava jokaiselle opettajalle.
- uuden opetussuunnitelman käyttöönoton mukaisen digiopetuksen lisääntyminen kokonaisvaltaisen mediaosaamisen suuntaan, mediateekin suunnittelu ja toteutus.
- yhteistyön tiivistäminen sekä Koillismaahan että Lapin suuntiin uuden opetussuunnitelman toteutuksessa ja etälukiotoiminnassa

Toiminnalliset tavoitteet

- Liikunta- ja keramiikkakursseille osallistuvien määrä 34 kurssiopiskelijaa/vuosi (TP)

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä:

- valtiovallan tekemät muutokset lukiorahoituksessa ja jaetuissa avustuksissa johtaa resurssipulaan
- lukio-opintojen vetovoiman väheneminen, toimintaympäristön ja osaamisen rapautuminen resurssipulasta johtuen: opettajien koulutuksen laiminlyönti, laitteiden puutteet
- opetustuntien vähenemisestä johtuva opettajien rekrytointivaikeus: aineopettajat yhteisiä peruskoulun kanssa

Tunnusluvut

Lukiokoulutuksen nettokustannukset €/opiskelija

2016	2017	2018	2019	2020
16255	16301	16301	16301	16301

Liikunta- ja keramiikkakursseille osallistuvien määrä

2016	2017	2018	2019	2020
98	34	34	34	34

KANSALAI SOPISTO

Vastuuhenkilö rehtori Riitta Hakulinen.

Kansalaisopiston toiminta-ajatus perustuu jatkuvan ja elinikäisen oppimisen periaatteelle. Kansalaisopisto tarjoaa kuntalaisille yleissivistävää koulutusta ja ammattitaitoa kehittäviä kursseja. Yrityksille, yhdistyksille ja työyhteisöille järjestetään maksupalvelukoulutusta sekä kaikenikäisille kuntalaisille harrastustoimintaa.

Kansalaisopiston tavoitteena on kannustaa kuntalaisia aktiiviseen itsensä kehittämiseen, lisätä kuntalaisten osallisuutta sekä edistää omalla toiminnallaan ja yhteistyöllä kuntansa kehittymistä ja seutukunnan asukkaiden hyvinvointia.

Toiminnan muutokset

- Rehtorin eläköityminen syksyllä 2018. Rehtorin tehtävien järjestämisen suunnittelu heti alkuvuodesta.
- Tiivistä yhteistyötä naapurikuntien kanssa ylläpidettävä ja edelleen vahvistettava
- Toimistotehtäviin osa-aikaisen työpanos on tarpeen.
- 2019 Posion kansalaisopisto täyttää 50 vuotta, siihen liittyvää valmistelua on tehtävä jo edellisenä vuonna.
- Maahanmuuttajien mahdollisesti käynnistyvä koulutus 2018 tuo uudenlaista toimintaa.
- Tiivis yhteistyö tärkeää Posion kunnan eri hallintokuntien välillä tärkeää.

Toiminnalliset tavoitteet

Opiskelijamäärä prosenttia kunnan asukkaista

2016	2017	2018	2019	2020
23	22	22	22	22

Terveyttä ja hyvinvointia (liikunta, tanssi) edistäville kursseille osallistuvien määrä

2016	2017	2018	2019	2020
541	400	400	400	400

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä:

- Vapaa sivistystyö ei kuulu ainakaan vielä kunnan lakisääteisiin tehtäviin, joten valtion rahoituksessa tapahtuvat muutokset vaikuttavat heti toimintaan.
- Tuntiopettajien saaminen on vaikeaa, mikä voi supistaa kurssivalikoimaa ja kurssitarjontaa. Tähän heijastuu tuntiopettajienkin ikääntyminen ja väestörakenne.
- Kunnan ikärakenteeseen liittyen kunnan asukasmäärä vähenee ja vanhenee ja sitä kautta opiskelijoiden määrä vähenee.
- Rehtorin tehtävien suunnittelu. Uuden koulutetun rehtorin saatavuus.

KIRJASTO

Vastuuhenkilö kirjastotoimenjohtaja Vesa Sarajärvi

Kirjastotoimi tarjoaa kaikille kuntalaisille yhtäläiset mahdollisuudet sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastukseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen ja elinikäiseen oppimiseen. Kaiken edellytyksenä on monipuolinen ja ajantasainen kirjastoaineisto sekä ammattitaitoinen henkilöstö. Toiminnallaan kirjasto tukee ihmisten hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä. Osana tietoyhteiskuntaa kirjasto tarjoaa mahdollisuudet erilaisten verkkopalvelujen käyttämiseen etäasiointipisteen ja asiakaspääteiden avulla sekä opastusta sisältöjen tuntemukseen yhteistyössä sidosryhmien kanssa.

Toiminnalliset tavoitteet:

- Kirjaston nettokustannukset vuonna 2018 ovat edellisen vuoden tasolla.
- Kirjaston kokoelmien laatu ja määrä säilytetään entisellä tasolla.
- Kirjaston lainaus- ja kävijämäärät säilyvät edellisen vuoden tasolla.

- Kirjastotoimenjohtajan palvelut hankitaan ostopalveluna Ranuan kunnalta (40 %)
- Tehdään seutukirjastoseelvitys yhteistyössä Ranuan kunnan kanssa.
- Kirjaston omatoimiasiointia kehitetään ja otetaan käyttöön laajemmat omatoimiaukioloajat mahdollisuuksien mukaan.
- Koulukirjaston toimintaa kehitetään ja lainaustoiminta siirretään osittain automaattilla tapahtuvaksi.
- Järjestetään erilaisia tapahtumia, kirjavinkkausta ja käyttäjäkoulutuksia.
- Kirjastotilan kalusteita ja palvelutiski uusitaan vastaamaan paremmin omatoimiasioinnin vaatimuksia ja samalla otetaan huomioon tietoturvanäkökohdat.

Toiminnan muutokset:

- Tehdään päätökset seutukirjastosta selvityksen perusteella.
- Yhteistyö Lapin kirjastojen kanssa lisääntyy ja syvenee.
- Koulukirjaston lainaustoiminta lisääntyy, kun lainaaminen automaattilla on mahdollista silloinkin, kun kirjastonhoitaja ei ole paikalla.
- Odotetaan toimia kirjaston sisäilmaongelmien vuoksi.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä:

- Kunnan väkiluvun väheneminen näkyy kirjastonkäytön vähenemisenä.
- Kesäaikana kirjastonkäyttö on vuoden vilkkainta aikaa, kun kunnassa on runsaasti kesäasukkaita ja matkailijoita – kirjastolla on haasteita vastata palvelutarpeisiin lomien ja vähäisen henkilökuntamäärän vuoksi.
- Kirjastojärjestelmän vaihtuminen ja toiminnalliset muutokset tuovat haasteita henkilökunnan osaamiselle – koulutustarpeita.
- Kirjaston tulevaisuus ja mahdollinen seutukirjasto tuovat muutoksia ja siten aiheuttaa epävarmuutta.
- Kirjastotilan sisäilmaongelmat aiheuttavat ongelmia työntekijöille ja asiakkaatkin aistivat ongelmat.
- Arkistointi ja siinä tapahtuvat muutokset aiheuttavat epävarmuutta ja vaativat päivittämistä käytännöissä, ohjelmistoissa, resursoinnissa ja opastamisessa.

Tunnusluvut

Kirjaston nettokustannukset:

2016	2017	2018	2019	2020
194	241	240	240	240

Hankinnat / asukasluvu / 1000

2016	2017	2018	2019	2020
538	>500	>500	>500	>500

Kokonaislainaus / asukasluvu / 1000

2016	2017	2018	2019	2020
11,88	>12	>12	>12	>12

Lainan hinta (toimintakulut / lainaus)

2016	2017	2018	2019	2020
5,40 €	5,50 €	5,40 €	5,40 €	5,40 €

VAPAA-AIKATOIMI (kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntatoimi)

Nuoriso- ja liikuntatoimi: vastuuhenkilö vapaa-aikasihteeri Antti Häkämies

Kulttuuritoimi: vastuuhenkilö Virva Jakkula

Vapaa-aikatoimen tehtäväalue järjestää kulttuuri- ja vapaa-ajanpalveluja kaikenikäisille kuntalaisille ja tukee laaja-alaisen yhteistyön avulla nuoren elämäntilanteen hallintaa sekä luo edellytyksiä vapaalle kansalaistoiminnalle. Liikuntatoimen alueella vapaa-aikatoimen tehtävä on huolehtia liikuntatoiminnan suunnittelusta ja kehittämisestä sekä kunnassa harjoitettavan liikuntatoiminnan tukemisesta.

Kulttuuritoiminnassa painotetaan yhteistyötä Posion matkailuyhdistyksen, kolmannen sektorin ja yksityisten kulttuurituottajien kanssa. Yhteistyö Rovaniemen aluetatterin kanssa jatkuu.

Kulttuuritoiminnassa ei tapahdu muutoksia suunnitelmakaudella.

Toiminnan muutokset

Nuoriso- ja liikuntatoimi:

- Kesätyöntekijän palkkaaminen aktivoi kuntalaisia lomakaudella.
- Toimintojen uudistaminen ja päivittäminen muuttuvassa työympäristössä sekä –yhteisössä.
- Tapahtumien ja toimintojen entistä aktiivisempi yhteistyö järjestöjen ja yhdistysten kanssa.

Toiminnalliset tavoitteet

Nuoriso- ja liikuntatoimi:

- Nettokustannusten pysyminen vuoden 2017 tasolla.
- Yhteistyö järjestöjen kanssa pysyy aktiivisena.
- Kesätyöntekijän palkkaaminen kahden kuukauden ajaksi, joka järjestäisi kerhotoimintaa kaikenikäisille posiolaisille.

Kulttuuritoiminta

- Nettokustannukset pysyvät vuoden 2017 tasolla.
- Aktiivinen yhteistyö järjestöjen ja yhdistysten kanssa

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä:

Nuoriso- ja liikuntatoimi:

- Entisestään vähenevä lasten ja nuorten määrä vaikeuttaa kerhojen, retkien ja tapahtumien järjestämistä.
- Henkilöressurssien haavoittuvuus, esimerkiksi pitkä sairausloma.

Kulttuuritoiminta

- Työntekijän osa-aikaisuus, tekee toiminnasta haavoittuvaisen
- Väestön ikääntyminen/ ikärakenne vaikuttaa toiminnan painopistealueisiin

Tunnusluvut

Vapaa-aikatoimen vuosittaiset nettokustannukset

2016	2017	2018	2019	2020
226	202	202	202	202

Vuosittain järjestetyt tilaisuudet tai tapahtumat

2016	2017	2018	2019	2020
77	60	60	60	60

VARHAISKASVATUS-PÄIVÄHOITO

Vastuuhenkilö päivähoidon vastaava Raili Varanka

Toiminta

Varhaiskasvatuslaki 11§: Kunnan on huolehdittava siitä, että päivähoitoa on saatavissa kunnan järjestämänä tai valvomana siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Päivähoitoa suunniteltaessa ja järjestäessä on huomioitava lapsen etu.

Varhaiskasvatuslain mukaan kaikilla alle kouluikäisillä ja erityistapauksissa sitäkin vanhemmilla lapsilla on oikeus kunnalliseen päivähoitopaikkaan sen jälkeen, kun äitiys-, isyys- tai vanhempainraha-oikeus päättyy.

Toiminnan muutokset:

- Posion kunnan varhaiskasvatussuunnitelma on otettu käyttöön 1.8.2017, joka noudattaa valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelmien perusteita
- Varhaiskasvatusta järjestetään 44-paikkaisessa päiväkodissa. Toimintamuotoina; päiväkotihoito ja 12-paikkainen vuorohoitoryhmä
- Perhepäivähoito: Hoitajan kotona/Lapsen kotona tapahtuvaan palkataan tarvittaessa määräaikainen henkilö
- Tilapäishoitoa järjestetään kysynnän ja resurssien mukaan
- Opetushallituksesta: Innovatiivisten oppimisympäristöjen edistäminen varhaiskasvatuksessa 2017 on saatu valtionavustusta ”Eväitä elämään satupuutarhasta – hankkeelle: Kiinnostus

luonnontieteisiin herätetään tutkimalla piha-alueen ötoköitä, kasvien kasvua ja vuodenvaihtoon liittyvää muutosta. Mediakasvatusta ja dokumentointia tableteilla.

Tavoitteet:

- Varhaiskasvatuksen laatuun panostaminen arviointia lisäämällä: lasten vasut kaikille, dokumentoinnit ja kyselyt
- Yhteistyön vahvistaminen lasten vanhempien kanssa
- Yhteistyömuotojen ylläpitäminen koulun, esiopetuksen ja erityistä tukea tarvitsevien kanssa
- Henkilöstön yhteiskäytön hyödyntäminen yksiköiden välillä
- Päivähoitopaikasta mahdollisimman nopeasti päätös

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä:

- Henkilökunnan saatavuus äkillisissä sairaustapauksissa, esim. viikonloppuhoito
- Päivähoidon ostaminen äkillisissä lastensuojelutapauksissa, ei ennakoitavissa
- Valmius ottaa päivähoitoon kriisilanteissa toimivien henkilöiden lapsia, esim. suurpalo

Painopistealueet:

- Varhaisen tuen tarpeen havaitseminen, tuen hakemiseen opastaminen sekä kuntouttavan päivähoitojen tarjoaminen
- Moniammatillinen yhteistyö yhteisten asiakkaiden hyväksi – mm. neuvola, lastensuojelu, psykologi, puheterapeutti, koulun erityisopettaja, perhetyöntekijä, LKS:n kuntoutusohjaaja
- Pienryhmäpedagogiikan käytön syventäminen lasten kanssa työskentelyssä
- Yhteistyö vanhempien kanssa
- Henkilöstön koulutus, riittävyys, jaksaminen ja yhteiskäytön hyödyntäminen vastaamaan päivähoitojen kysyntään, haasteisiin sekä laatuun

Määrätavoitteet

<u>päiväkoti</u>	2016	2017	2018	2019	2020
toimintapäivät	418	350	350	350	350
läsnäolopäivät	6428	6000	6000	6000	6000

esiopetus (aamu- ja iltapäivähoito)

toimintapäivät	187	185	185	185	185
läsnäolopäivät	1070	900	900	900	900

Taloudellisuustavoitteet

päiväkoti	2016	2017	2018	2019	2020
- € / läsnäolopäivä (netto)	66	64	64	64	64

6. TOIMINTAYMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

TULOSLASKELMAT 1000 EUROA

Hallinto	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos- %	TS 2019	TS 2020
Toimintamenot	-215	-178	-224	25,8	-224	-224
Toimintatuotot	42	34	34	0,0	34	34
Toimintakate	-173	-144	-190	31,9	-190	-190
Viranomaispalvelut rakentamisen ohjaus	ja TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos- %	TS 2019	TS 2020
Toimintamenot	-109	-119	-111	-14,3	-102	-102
Toimintatuotot	57	61	61	0,0	61	61
Toimintakate	-52	-58	-41	-29,3	-41	-41
Yhdyskuntapalvelut	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos- %	TS 2019	TS 2020
Toimintamenot	-462	-454	-444	-2,2	-444	-444
Toimintatuotot	127	153	154	0,7	154	154
Toimintakate	-335	-301	-290	-3,7	-290	-290
Liiketoiminta	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos- %	TS 2019	TS 2020
Toimintamenot	-311	-291	-301	3,4	-302	-302
Toimintatuotot	689	677	688	1,6	688	688
Toimintakate	378	386	387	0,3	386	386
Tilapalvelu	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos- %	TS 2019	TS 2020
Toimintamenot	-3119	-3174	-3141	-1,0	-3124	-3124
Toimintatuotot	3287	3210	3185	-0,8	3186	3186
Toimintakate	168	36	44	22,2	62	62
Toimintaympäristölautakunta yhteensä	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos- %	TS 2019	TS 2020
Toimintamenot	-4216	-4216	-4221	-0,1	-4196	-4196
Toimintatuotot	4202	4135	4122	-0,3	4123	4123
Toimintakate	-14	-81	-99	11,1	-73	-73

HALLINTO

Vastuuhenkilö palvelujohtaja Kari Laurila

Toimintaympäristölautakunnan alainen hallinnon tehtäväalue hoitaa lautakunnan toiminnot (kokoukset ym.), toimintaympäristöosaston palvelut, yksityisteiden perusparantamisen avustamisen ja vesihuollon rakentamisen avustamisen. Yksityisteiden perusparantamista avustetaan valtuuston hyväksymien perusteiden mukaisesti. Toimintaympäristölautakunta toteuttaa osaltaan valtuuston hyväksymää asuntopoliittista ohjelmaa.

Toiminnan muutokset:

- Toiminnassa ei ole muutoksia.

Toiminnalliset tavoitteet:

- Vapaa-ajanasukaille suunnattuja palveluja 1/vuosi (TP)
- Vapaa-ajansukastapaaminen tai foorumi 1 kertaa vuosi (TP)
- Pyritään hoitamaan toimintaympäristöpalvelujen palvelut, toiminnot ja avustukset valtuuston hyväksymän talousarvion mukaisesti.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä:

- Hallinnon riski on resurssien riittävyys, koska 50 %:nen palvelujohtaja ei ehdi hoitamaan tehtävän vaatimia töitä. Palvelujohtajan tehtävästä 50 % on rakennusmestarin tehtäviä, joita varten tulisi palkata uusi rakennusmestari jolloin resurssia vapautuisi myös palvelujohtajan tehtävään sekä tila- ja yhdyskuntapalveluiden rakennusmestarin tarpeisiin.

Tunnusluvut:

Vapaa-ajan asukaille suunnatut uudet palvelut

2016	2017	2018	2019	2020
1	1	1	0	0

VIRANOMAISPALVELUT JA RAKENTAMISEN OHJAUS

Vastuuhenkilöt rakennustarkastajat Mikko Ruokamo ja Tomi Kinnunen.

Tehtäväalueeseen kuuluu rakennusvalvonta, poikkeamislupien käsittely, korjauspalvelut ja rakentamispalvelut. Rakennusvalvonnan ja maa-ainesten ottamisen valvonnan kuin myös korjaus- ja rakennuttamispalvelujen tehtävät tehdään omana työnä. Maa-aines lupien valvontatyön Kuusamon kaupunki ostaa Posion kunnalta yhteistyösopimuksen mukaan.

Toiminnan muutokset:

- Ara rahoitteisten avustuksien käsittely on siirtynyt vuoden 2017 alusta Aralle.
- Rakennustarkastaja Mikko Ruokamo siirtynyt 50 %:lle osa-aikaeläkkeelle 1.8.2017 alkaen ja toista puolikasta hoitaa 24.7.2017 alkaen rakennustarkastaja Tomi Kinnunen.

Toiminnalliset tavoitteet:

- Rakennusvalvonnan asiakastytyväisyyskyselyt parillisina vuosina
- Rakennuslupien käsittelyssä on tavoite siirtyä Lupapiste.fi käyttöön. Tarkoittaa että siirrytään reaaliaikaiseen sähköiseen rakennuslupien käsittelyyn.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä:

- Resurssipulan takia katselmuksien hoitaminen asiakkaiden toivomina ajankohtina tuottaa vaikeuksia. Poikkeamislupien valmistelu/käsittely aiheuttaa lisätyötä ja resursseja on vähennetty aikaisemman eläköitymisen vuoksi. Lisääntyneen muun työn takia maastossa tapahtuva neuvonta ja valvonta työ jää vähemmälle.

Tunnusluvut:

- Asiakastyytyväisyyskyselyt parillisina vuosina.

YHDYSKUNTAPALVELUT

Vastuuhenkilö: palvelujohtaja Kari Laurila

Tehtäväalue sisältää liikenneväylien, puisto- ja yleisten alueiden, maa- ja metsätilojen kunnossapitotyöt, maa - alueiden vuokrauksen, tonttien myynnin ja vuokrauksen ja niiden markkinoinnin sekä maankäytön- että yhdyskuntasuunnittelun. Tiehoidon kunnossapito ja talviauraus hoidetaan ostopalveluna.

Toiminnan muutokset:

- Kirintövaaran asemakaavan laajennuksen osalta infran suunnittelua jatketaan tarvittaessa sekä Kirintövaaran asemakaavaa korjataan yhden tien osalta. Kirintövaaran asemakaava-alueelta hankittiin kunnan omistukseen takaisin konkurssipesältä viisi vapaa-ajanasunto tonttia. Vapaa-ajantontit laitettiin myyntiin.

Toiminnalliset tavoitteet:

- Vapaiden omakotitonttien määrä vastaa kysyntää
- Vapaiden vapaa-ajanasuntojen määrä vastaa kysyntää
- Pyritään hoitamaan toimintaympäristöpalvelujen yhdyskuntapalvelut valtuuston hyväksymän talousarvion mukaisesti.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä:

– Toiminnan riski on, että syntyy yllättäviä menoja, johon ei ole voitu varautua talousarviossa esim. teiden talvikunnossa pitoon vaikuttaa sääolosuhteet, jolloin ostopalvelun kustannukset saattavat nousta yllättävästi. Muita yllättäviä tienpidon korjauksia on esim. kantavuuden parantamista sorateillä kelirikkoaikaan kulkuyhteyksien varmistamiseksi ja kelkkailu- tai tiesiltojen korjauksia niiden rikkoutuessa yllättäen. Valtionavustukseen oikeuttavien yksityisteiden lanous/höyläys kunnossapitoa ei voi tehdä tehokkaasti, koska kulutuskerros on kulunut eikä ole riittävä tien hoidon kannalta. Teitä on voitava muotoilla ja tasata. Tiet vaativat ajoittaista sorastusta, josta on kulunut liian kauan aikaa. Teitä on viimeksi sorastettu 1990 luvun alussa.

Tunnusluvut:

Vapaiden omakotitonttien määrä

2016	2017	2018	2019	2020
97	95	93	90	89

Vapaiden vapaa-ajanasuntotonttien määrä

2016	2017	2018	2019	2020
76	79	78	77	76

LIIKETOIMINTA

Vastuuhenkilö: palvelujohtaja Kari Laurila

Liiketoiminta tehtäväalue hoitaa mm. Kuloharjun vesihuollon, kunnalle kuuluvat jätehuoltotehtävät, kunnan omistamien asuntojen, liike- ja teollisuustilojen vuokraamisen

Toiminnan muutokset:

- Ei muutoksia toiminnassa

Toiminnalliset tavoitteet:

- Vajaakäytössä olevat yritystilat alle 5 % (seurantatilasto)
- Ylläpidetään toimintoja käytettävissä olevien resurssien mukaisesti. Pyritään kehittämään kohteiden huoltosuunnitelmia ja ohjaamaan käytettävissä olevia resursseja enemmän ennalta ehkäiseviin toimenpiteisiin.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä:

- Henkilöstöresurssit eivät riitä toimintojen kehittämiseen ja huoltotoimenpiteiden laadun varmistamiseen. Epävarmuustekijä on myös huoltohenkilöstön kouluttamattomuus kiinteistöautomaation ja uusien järjestelmien osalta. Kiinteistöjärjestelmien ikääntyminen aiheuttaa kasvavia korjauskuluja ja suurentaa vahinkoriskiä

Tunnusluvut:

Vajaakäytössä olevat yritystilat

2016	2017	2018	2019	2020
1,0 %	1,0 %	< 5%	<5%	<5%

TILAPALVELU

Vastuuhenkilö: Rakennusmestari Taneli Mertaniemi.

Tilapalvelu käsittää ruokahuoltopalvelun, kiinteistönhoidon, siivoustyön ja kiinteistöpalvelut lautakunnan omiin sekä muiden hallintokuntien kiinteistöihin. Kiinteistöpalvelunimikkeen alle kuuluu kiinteistön sähkö-, vesi-, lämpö-, puhtaanapito- ja korjauskustannukset.

Toiminnan muutokset:

- Keittiön laajennus on valmistunut keväällä 2017. Ruuanjakelua valmistellaan annosjakelun suuntaan.
- Tyhjillään oleva Aholan koulu on päätetty purkaa keväällä 2018 ja asbestikartoitus on tehty syksyllä 2017.

- Tilapalvelu vastaa jatkossakin kunnan kiinteistöomaisuuden hoidosta ja kiinteän omaisuuden arvon säilyttämisestä. Tilapalvelu perii edelleen sisäistä vuokraa tilojen käytöstä käyttäjiltä eri hallintokunnilta. Vuokrahinnat tarkistetaan vuosittain todellisten kulujen mukaan edellisen vuoden ja kuluvan vuoden syyskuun kustannusten mukaisesti seuraavalle vuodelle. Vuonna 2017 Kuukkelin ja vanhainkoti ilmastointi kanavien puhdistus suoritettu. Vuodelle 2018 on varauduttu Kunnanviraston ja terveyskeskuksen taloussiiven ilmastointikanavien puhdistuksiin. Vanhainkodin sprinklaus muutokset tehdään 2017 syksyllä ja vuonna 2017 Kuukkelin tilat.

-Hammashoitolan ja perusturvatoimiston kattoremontit valmistuu syksyllä 2017. Kattoremontit jatkuvat vuonna 2018 terveyskeskuksen taloussiivessä.

-Koulun putkiremontin ensimmäinen vaihe on valmistunut 2017 ja vuonna 2018 jatketaan toisella vaiheella sekä kolmasvaihe vuonna 2019 koulun keittiöosassa.

-Kanervan tiloja on saneerattu vaikeasti vammaisten ryhmäkoti käyttöön vuonna 2017. Eläinlääkärintilat saneerataan Kanervan ryhmäkodin käyttöön 2018. Eläinlääkärille sanerataan tämän johdosta uudet tilat.

Toiminnalliset tavoitteet:

- Tilapalvelu tuottaa kaikilla neljällä vastuualueellaan hyvää palvelua asiakkailleen.

- Kohdennetaan resursseja toiminnan kannalta tärkeimpiin kiinteistöihin ja palveluihin. Laajennetaan sähköistä huoltokirjaa kiinteistönhoidon tehtäväsuunnitelmalla. Kehitetään asiakkaiden ja tilapalvelun välistä tiedottamista kiinteistöjä koskevien huoltopyyntöjen osalta. Pyritään kehittämään palveluiden laatua ja kustannustehokkuutta kohdentamalla investointeja siivouspalvelun ja ruokapalvelun laiteresursseihin. Resurssien puitteissa pyritään parantamaan työturvallisuutta varustehankinnoilla ja työmenetelmien kehittämisellä.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä:

- Ruokapalveluiden merkittävimmät riskit ovat toimituskatkot ruoanjakelussa, kylmäketjun katkeamien ja hygieniariskit tuotannossa. Kiinteistöhoitopalvelussa henkilöstöresurssien vähyyks on riskitekijä töiden suunnittelussa ja toteutuksessa. Siivouspalvelussa merkittävä riski on Posiolta saatavan ammattitaitoisen henkilöstön vähyyks rekrytoinnissa. Siivoushenkilöstön korkea sairauspoissaolo aiheuttaa vaikeuksia siivoustyön ohjauksessa ja heikentää siivoustyön laatua. Siivoustyömitoitukseen olisi saatava kohteissa kiertävä vakituinen sijainen, joka olisi ammattitaitoinen ja kohteet tunteva, jolloin siivoustyön laatu paranisi ja työnohjaus helpottuisi.

- Kiinteistöpalvelun osalta merkittävin riski on kiinteistöjen korjausvelan kasvaminen. Kiinteistöjen laajempien huoltojen ja korjauksien lykkääntyminen aiheuttaa kohonneen riskin laukaista kosteus- ja sisäilmaongelmat. Kunnan rakennuksien käyttövesiputkien elinkaari lähestyy loppuaan ja tulee aiheuttamaan kasvavia kuluja. Riskinä ovat myös puutteet henkilöstöresursseissa. Työnjohdon

resurssivajaus ilmenee mm. rakennustyön laadun heikkenemisenä, työturvallisuuden valvonnan puutteina ja kasvaneina hankekustannuksina. Rakennustyöntekijöiden vähyys johtaa töiden priorisoimiseen ja vasteaikojen pitenemisiin. Ammattitaitoisen rakennustyövoiman saanti aiheuttaa hankaluuksia tulevaisuudessa ammattitaitoisten kirvesmiesten eläköityessä ja pois muuton vuoksi.

Toiminnan riski on, että syntyy yllättäviä menoja, johon ei ole voitu varautua talousarviossa esim. sisäilmaongelmia rakennuksissa tai muita yllättäviä korjauksia vanhenevassa rakennuskannassa.

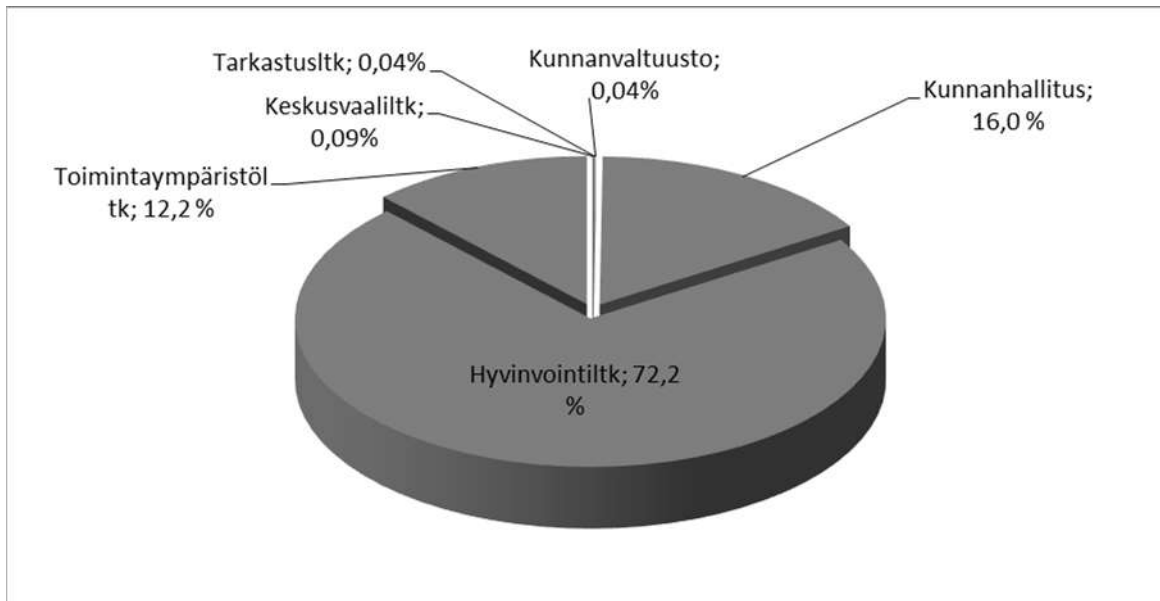
Tunnusluvut:

- Järjestetään asiakaskysely tilapalvelun palvelua saaneille hallintokunnille ja asiakkaille parittomina vuosina koskien siivoustyötä ja kiinteistönhoitoa ja parillisina vuosina koskien ruokapalvelua ja kiinteistöpalvelua. Palveluiden tunnusluku asteikolla 1 – 5 tulee olla 2,5 tai suurempi

MENOJEN, TULOJEN JA TOIMINTAKATTEEN SUHTEELLISUUSVERTAILU

<u>Kunta yhteensä</u>	<u>TA 2018</u>
Toimintamenot	-34 819
Toimintatuotot	10 252
Toimintakate	-24 557

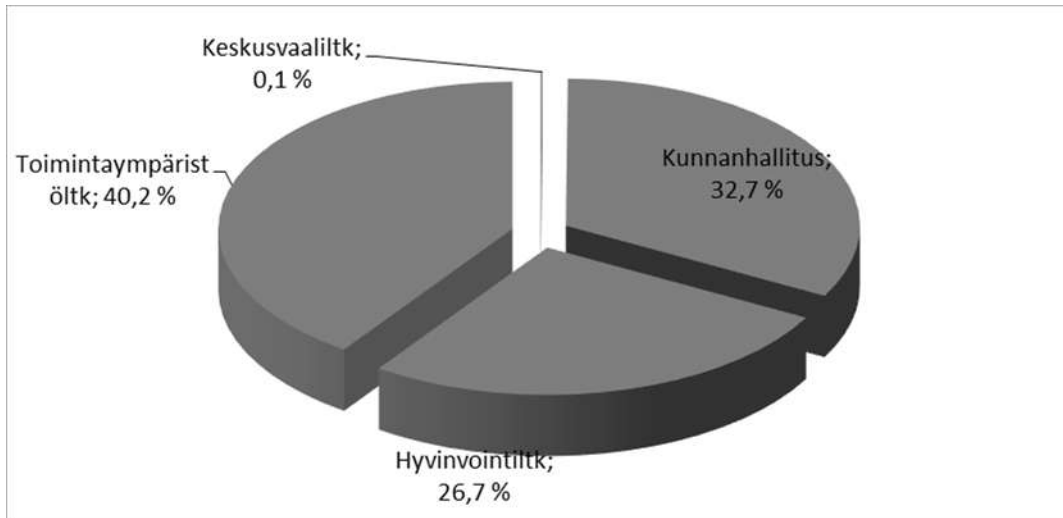
<u>Suhteellinen osuus menoista</u>	<u>TA 2018</u>	
Keskusvaaliltk	31	0,09 %
Tarkastusltk	14	0,04 %
Kunnanvaltuusto	13	0,04 %
Kunnanhallitus	5 554	16,0 %
Hyvinvointiltk	25 013	72,2 %
Toimintaympäristöltk	4 221	12,2 %

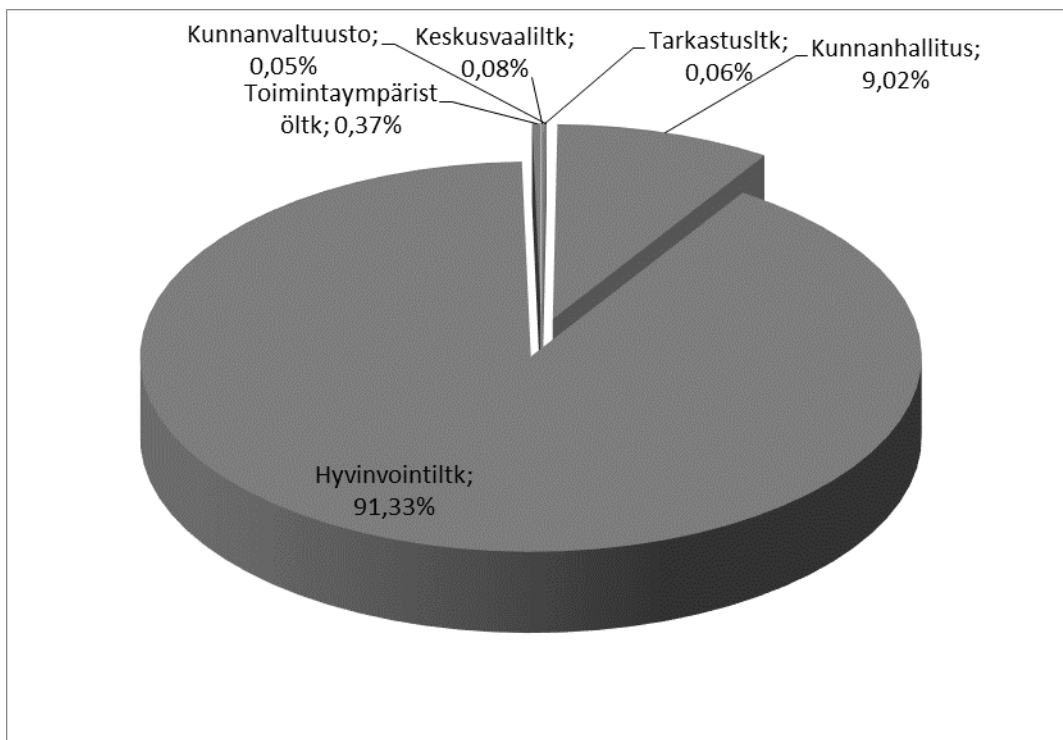

Suhteellinen osuus tuloista**TA 2018**

Keskusvaaliltk	11	0,1 %
Kunnanhallitus	3 354	32,7 %
Hyvinvointiltk	2 740	26,7 %
Toimintaympäristöltk	4 122	40,2 %

Suhteellinen osuus katteesta**TA 2018**

Keskusvaaliltk	-20	0,08 %
Tarkastusltk	-14	0,06 %
Kunnanvaltuusto	-13	0,05 %
Kunnanhallitus	-2 200	9,02 %
Hyvinvointiltk	-22 273	91,33 %
Toimintaympäristöltk	-99	0,41 %

INVESTOINTIOSA 2018 - 2020 (1000 €)

A KIINTEISTÖ	Kok. kustannus arvio	Muutokset	2017	2018	2019	2020	
Maan hankinta							
Menot	80			30	30	20	
Tulot							
Netto							
Elinkeinoja tukevat infrahankkeet							Infrastruktuurin omarahoitusosuudet
Menot	60			10	20	30	kunnanhallituksen päätöksellä
Tulot							
Netto							
Kaavatiet							Jakkarasaaren, Kirintövaaran ja keskustaajaman kaavateiden rakentaminen
Menot	140	-60		80	60		toimintaympäristölautakunnan päätöksellä.
Tulot							Kaavateiden korjauksia ja päällystyksiä v 2018.
Netto	(100)				(50)	(50)	Mahdollinen kiertoliittymän rakentaminen
Yksityistiet							Yksityisteiden kulutuskerroksen hoito.
Menot	60	60		20	40		Kulutuskerroksen oltava riittävä tien hoidon kannalta.
Tulot							Tietä ja kulutuskerrosta on voitava muotoilla ja tasata.
Netto							Sorastuksia tehdään syksyllä teiden pinnan ollessa kostea.
Peruskoulun pihan laajennus							Pienten koululaisten pihan aitaus ja kalusteiden siirtoa
Menot	15			15			Koulun P-alueen koululaisten saattoalueen korjaus (liikenneturvallisuus suunn.)
Tulot							
Netto							

A KIINTEISTÖ	Kok. kustannus arvio	Muutokset	2017	2018	2019	2020	
Peruskoulun vesi- ja lämpöjohtojen uusinta							Rakenteissa olevien vesijohtojen uusinta.
Menot	205	105	75	80	50		Työt kahdessa vaiheessa 2017 kesällä runkolinjat, toinen vaihe 2018 ja 2019 kesällä loput.
Tulot							
Netto							
Kuloharjun pumppaamo							Pumppaamo rakennettu -70 luvulla, saneerattava pikaisesti.
Menot	15			15			
Tulot							
Netto							
Palonilmaisinlaitteiden uusinta							Vanhoja radioaktiivista ainetta sisältäviä savunilmaisimia ei voida huoltaa jatkossa.
Menot	75	30	25	25	25		Vanhojen savunilmaisimien vaihto TK:ssa vuonna 2017, vanhainkodilla 2018, päiväkotii 2019
Tulot							
Netto							
Sprinklaus							Vanhainkoti 2017
Menot	160		110	50			Kuukkeli jatkuu vuonna 2018
Tulot							
Netto							
Aholan koulun purku							Koulu purkukustannukset kilpailutetaan, tontille ei enää
Menot	90			90			rakenneta uutta koulua
Tulot							Maa-alue aktivoidaan laitamalla myyntiin
Netto							

A KIINTEISTÖ	Kok. kustannus arvio	Muutokset	2017	2018	2019	2020	
Kattotyöt							Tasakatot muutetaan harjakatoiksi ja yläpohjaan lisäeristys
Menot	270		120	120	30		TK taloussiipi v. 2018
Tulot							Päiväkoti 2019
Netto							Hammashoitolan siipi tehty v. 2017
Liikuntapaikat							Pesäpallokentän sorastus
Menot	15				15		Juoksuradan ylläpitokunnostus
Tulot							
Netto							
Kanervan muutostyöt							Kanerva eläinlääkäriin tila muutos asukashuoneistoiksi 2018
Menot	85	60	50	35			
Tulot							
Netto							
Hyötyjäteasema							SER jätekatos, pv-putki jne. Ely:n vaatimuksien mukaan
Menot	40			40			
Tulot							
Netto							
Uudet eläinlääkäritilat							Suunnitelma kunnanviraston halliin + josta seuraa Kotilammin hallin muutostyöt
Menot	70				70		
Tulot							
Netto							
Kaukolämmön vaihdin korjaus, kunnantalo							Vaihdin lisättävä. Piha auki, putket esille ja uudet tilalle
Menot	25			25			
Tulot							
Netto							

A KIINTEISTÖ	Kok. kustannus arvio	Muutokset	2017	2018	2019	2020	
Kiinteistöautomaation modernisointi							Terveyskeskus 2018
Menot	75			30	25	20	Vanhainkoti ja palvelutalo 2019 Koulu, Lukio, Toimintakeskus, Kotilammin halli 2020
Tulot							
Netto							
Kiinteistöautomaation modernisointi							Matti-Ovi kunnan vuokrakiinteistö
Menot	10			10			
Tulot							
Netto							
Tori ja sisääntuloväylien opasteet							Perusparannus ja viherrakentaminen
Menot	93			50	43		Sisääntuloväylien opasteet
Tulot							
Netto							
Varavoimakone							Vanhainkodin ja koulun sähkönsyötön turvaaminen + sähkötyöt
Menot	30			15	15		Varautuminen sähkökatkoihin
Tulot							
Netto							
Kuntosalin laajennus							Pyrintöns kuntosalin laajennus n. 100 m ²
Menot	266	16		16	250		Suunnittelu 2018
Tulot							
Netto							
A Investointitoiminta yhteensä	1879 (1979)	211	380	756	673 (723)	70 (120)	

B IRTAIN	Kok. kustannus arvio	Muutokset	2017	2018	2019	2020	
ICT laitteet							Työasemat, oheislaitteet, palvelimet
Menot	20			20			Sisältää VPN ympäristön laitteet+ muu päivitys tarve
ICT laitteet peruskoulun atk-luokan uudistaminen mediateekiksi							Laitteet
Menot	45				25	20	
Ravintokeskuksen laitehankinnat							Sekoittava pata (2 kpl) ja pystypakastin
	35			35			Laitteet elinkaaren päässä, huolto kalliimpaa kuin uudet.
Ohjelmistointi-investointi				10			Rakennusvalvonta
Sähköinen arkisto	110	40		70			
Kotihoidon mobiili			70				
B Irtain yhteensä	210	40	70	135	25	20	

C KÄYTTÖMAOISUUDEN MYYNTI	Kok. kustannus arvio	Muutokset	2017	2018	2019	2020	
Tontit							
- Kaavatontit.	-100			-100	-100	-100	

D Osakkeet ja osuudet	Kok. kustannus arvio	Muutokset	2017	2018	2019	2020	
Itä-Lapin kuntayhtymä peruspääomavaraus	46 600			46 600			
A + B + C + D yhteensä	1989	251	450	791	598	-10	

Posion Vesi ja Lämpö Oy

TOIMINTASUUNNITELMA

3.11.2017

Yhtiö Posion Vesi ja Lämpö Oy
Osoite Kirkkotie 1, 97900 Posio

Ly-tunnus 0191895-6

Tilikausi 1.1.2018–31.12.2018

Toiminnalliset tavoitteet

Yhtiö ylläpitää vedenhankinta- ja viemärijärjestelmää. Vuoden 2018 aikana verkostoissa tehdään huolto- ja kunnossapitotöitä, jotta järjestelmien toimintakunto säilyy vähintäänkin nykyisellä tasolla. Erityisesti kiinnitetään huomio 60-luvun lopulla ja 70-luvun alussa asennettuihin toimilaitteisiin.

Viemärivedenpuhdistamon kehittäminen lietteenkäsittelyn osalta jatketaan uuden lietteen kompostointikentän rakentamista. Puhdistetun viemäriveden jälkikäsittelyyn ja poisjohtamiseen liittyen Soukkalammen ilmastuksen tehostaminen kesäkuukausina. Soukkalammella jatketaan uuden tehokkaamman kesäaikaisen ilmastuksen.

Lämpölaitokset pidetään toimintakuntoisina tarvittavilla korjauksilla samoin kaukolämpöverkosto. Laitosten piha-alueita alueiden siistimistä jatketaan.

Yhtiön palveluksessa on 3 henkilöä.

Taloudelliset tavoitteet

Vesimaksuja ja jätevesimaksuja on korotettu, jotta vesiliiketoiminnan aiheuttamat kulut tulisivat katettua. Perusmaksuja korotetaan vuoden 2018 alusta alkaen. Tavoitteena on tappioton ja korjaustoiminnan kattava toiminta tilikaudella 2018.

Energiantuotannon taloudelliset tavoitteet ovat toiminnan rahoituksen varmistaminen ja pitkäaikaisten velkojen maksusuunnitelman toteuttaminen. Tämä edellyttää voitollista toimintaa tilikaudelle 2018. Energialiiketoiminnassa on sääolosuhteilla ratkaiseva merkitys tulo-rahoituksen kertymiseen. Yhtiön hallitus joutuu tarkastelemaan tulon muodostuksen kehitystä tilikauden aikana ja tekemään tarpeellisia muutoksia toiminnassa ja hinnoittelussa.

Posion Vesi ja Lämpö Oy

TULOSSUUNNITELMA

Päivämäärä

31.10.2017

Yritys

Sähköpostiosoite

Laatija

Puhelinnumero

Posion Vesi ja Lämpö Oy vesilaitos

	Tp 2016 1 000 e	1_16 %	/	12_16	Ta 2017 1 000 e	1_17 %	/	12_17	Ta 2018 1 000 e	1_18 %	/	12_18	Ts 2019 1 000 e	1_19 %	/	12_19	Ts 2020 1 000 e	1_20 %	/	12_20
1	LIKEVAIHTO	134,2			165,6				173,9				182,5				191,7			
2	Liiketoiminnan muut tuotot: jätevesi +	136,2			148,8				162,2				176,8				192,7			
3	LIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ =	270,4	100,0		314,4	100,0			336,1	100,0			359,3	100,0			384,4	100,0		
4	Aine- ja tarvikekäyttö -	19,2	7,1		13,5	4,3			20,0	6,0			20,0	5,6			20,0	5,2		
5	Ulkopuoliset palvelut -	35,2	13,0		40,0	12,7			40,0	11,9			20,0	5,6			20,0	5,2		
6	Henkilöstökulut -	79,8	29,5		83,0	26,4			88,0	26,2			90,0	25,0			90,0	23,4		
7	Liiketoiminnan muut kulut -	114,9	42,5		105,0	33,4			116,0	34,5			126,0	35,1			136,0	35,4		
8	Valmisteveraston lisäys/vähennys +/-	0,0	0,0		0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0		
9	KÄYTTÖKATE =	21,3	7,9		72,9	23,2			72,1	21,5			103,3	28,8			118,4	30,8		
10	Suunnitelman mukaiset poistot -	18,6	6,9		18,0	5,7			17,5	5,2			16,5	4,6			16,0	4,2		
11	LIKETULOS =	2,7	1,0		54,9	17,5			54,6	16,2			86,8	24,2			102,4	26,6		
12	Tuotot osuuksista ja muista sijoituksista +	0,0	0,0		0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0		
13	Muut korko- ja rahoitustuotot +	0,2	0,1			0,0				0,0				0,0				0,0		
14	Korkokulut ja muut rahoituskulut -	0,2	0,1		0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0			0,0	0,0		
15	Välittömät verot -		0,0			0,0				0,0				0,0				0,0		
16	NETTOTULOS =	2,7	1,0		54,9	17,5			54,6	16,2			86,8	24,2			102,4	26,6		
17	Satunnaiset tuotot +		0,0			0,0				0,0				0,0				0,0		
18	Satunnaiset kulut -		0,0			0,0				0,0				0,0				0,0		
19	KOKONAISTULOS =	2,7	1,0		54,9	17,5			54,6	16,2			86,8	24,2			102,4	26,6		
20	HENKILÖSTÖ KESKIMÄÄRIN	1,5			1,5				1,5				1,5				1,5			

Päivämäärä

31.10.2017

Sähköpostiosoite

Yritys

e

Laatija

Puhelinnumero

Posion Vesi ja Lämpö Oy kokonaisbudjetti

	Tp 2016	1_16 / 12_16		Ta 2017	1_17 / 12_17		Ta 2018	1_18 / 12_18		Ts 2019	1_19 / 12_19		Ts 2020	1_20 / 12_20	
		1 000 e	%		1 000 e	%		1 000 e	%		1 000 e	%		1 000 e	%
1	LIKEVAIHTO	1 429,5		1 473,5		1 495,2		1 518,4		1 543,5					
2	Liiketoiminnan muut tuotot tuotantotuki	+	132,6	132,6		132,6		132,6		132,6		132,6			
3	LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ =	1 562,1	100,0	1 606,1	100,	1 627,8	100,0	1 651,0	100,0	1 676,1	100,0	1 676,1	100,0		
4	Aine- ja tarvikekäyttö	-	560,7	35,9	493,5	30,7	357,7	22,0	357,7	21,7	357,7	21,7	357,7	21,3	
5	Ulkopuoliset palvelut	-	37,1	2,4	42,0	2,6	42,0	2,6	24,0	1,5	24,0	1,5	24,0	1,4	
6	Henkilöstökulut	-	152,7	9,8	154,5	9,6	168,0	10,3	173,0	10,5	173,0	10,5	173,0	10,3	
7	Liiketoiminnan muut kulut	-	231,7	14,8	247,7	15,4	256,0	15,7	271,0	16,4	286,0	17,1	286,0	17,1	
8	Valmisteveraston lisäys/vähennys	+/-	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
9	KÄYTTÖKATE	=	579,7	37,1	668,4	41,6	804,1	49,4	825,3	50,0	835,4	50,0	835,4	49,8	
10	Suunnitelman mukaiset poistot	-	318,0	20,4	317,0	19,7	315,5	19,4	312,5	18,9	312,0	18,9	312,0	18,6	
11	LIIKETULOS	=	261,7	16,8	351,4	21,9	488,6	30,0	512,8	31,1	523,4	31,1	523,4	31,2	
12	Tuotot osuuksista ja muista sijoituksista	+	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
13	Muut korko- ja rahoitustuotot	+	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
14	Korkokulut ja muut rahoituskulut	-	275,4	17,6	269,5	16,8	268,0	16,5	266,0	16,1	266,0	16,1	266,0	15,9	
15	Välittömät verot	-		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0	
16	NETTOTULOS	=	-13,0	-0,8	81,9	5,1	220,6	13,6	246,8	14,9	257,4	15,4	257,4	15,4	
17	Satunnaiset tuotot	+	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
18	Satunnaiset kulut	-	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
19	KOKONAISTULOS	=	-13,0	-0,8	81,9	5,1	220,6	13,6	246,8	14,9	257,4	15,4	257,4	15,4	
20	HENKILÖSTÖ KESKIMÄÄRIN	3		3		3		3		3		3			

Riskienhallinta ja sisäisen valvonnan toteuttaminen

Posion Vesi ja Lämpö Oy

2018

Päivämäärä: 8.11.2017

JOHDANTO

Kuntalain 13 § mukaan valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Posion kunnassa kunnanhallitus ja valtuusto ovat tehneet päätöksiä asian toteuttamiseksi 2015 ja 2016. Posion kuntaan on laadittu **Posion kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet**-asiakirja.

Posion Vesi ja Lämpö Oy on kunnan tytäryhtiönä ja kuntakonserniin kuluvana toimijana velvoitettu osallistumaan prosessiin jolla toteutetaan riskien tarkastelu ja hallinta. Samalla toteutetaan sisäinen valvonta, joka edesauttaa läpinäkyvää ja hyvää hallintotapaa ja riskien hallintaa.

Tässä Posion Vesi ja Lämpö Oy:lle laaditussa riskienhallinnan asiakirjassa soveltuvassa laajuudessa tarkastellaan yhtiössä käytettäviä menetelmiä ja toimintatapoja, joilla varmistetaan riskienhallinta ja sisäinen valvonta. Asiakirjan tavoitteena on antaa tietoa riittävässä laajuudessa kunnanhallitukselle, jotta hallitus omalta osaltaan voi antaa arvion sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisesta Posion kunnan hallinnossa ja toiminnoissa.

Kysymys on toiminnan itsearvioinnista ja tavoitteena on toiminnan jatkuva parantaminen.

YHTIÖN HALLINTO

Konsernijohto

Yhtiön toimintaa ohjaa konsernijohtajana Posion kunnan hallitus. Kunnanhallitus nimeää edustajansa yhtiökokoukseen, joka valitsee yhtiölle hallituksen. Yhtiön hallitus käyttää yhtiön ylintä päätäntävaltaa lukuun ottamatta niitä asioita, jotka ovat vain yhtiökokouksen päätettävissä. Kunnanhallitus nimeää myös henkilön, joka osallistuu yhtiöhallituksen kokouksiin konsernijohtajan edustajana.

Vuoden edustajat:

- Konsernijohtajan edustajana hallituksen kokouksissa kunnanjohtaja Heli Knutars
- yhtiökokousedustajana Heli Knutars, varalla Eija Ahola

Yhtiöhallitus

Puheenjohtaja Martti Varanka,

varapuheenjohtaja Olli Ronkainen,

jäsenet: Toini Määttä, Tuija Suonnansalo, Paavo Mursu

varajäsenet: Jarmo Pyhtinen, Janne Pätsi.

- nimittää yhtiön toimitusjohtajan
- valitsee työntekijät yhtiön palvelukseen
- päättää asiakkailta perittävät maksut palveluista

Taloushallinto

Kirjanpito, laskutus, reskontranhoito ja palkanlaskenta ostetaan palveluna Posion Tilitoimisto/ Komerco Oy:ltä.

Ostolaskujen käsittely tehdään Heeros Oyj:n ylläpitämän Heeros-järjestelmän kautta. Laskut siirtyvät vaiheesta toiseen sähköisessä muodossa. Laskut tulevat ensimmäisenä jakajan käsittelyyn. Jakaja siirtää laskun tavarantoimittajan/vastaanottajan hyväksyttäväksi. Tavarantoimittajan hyväksymä lasku siirtyy toimitusjohtajan hyväksyttäväksi joka siirtää

sen maksajan käsittelyyn. Laskut laittaa maksuun kirjanpitäjämme. Toimitusjohtajalla tai tavaravastaanottaneella ei ole mahdollisuutta laittaa ostolaskua maksuun.

Tilintarkastus hoidetaan konserniohjeen mukaisesti ja tilintarkastuksen hoitaa BDO Auditor Oy vastuullisena tilintarkastajana Hilikka Ojala HT, JHT.

Hallinnon riskienhallinta

Hallinto on moniportainen mikä tekee siitä jäykähkön. Moniportaisessa hallinnossa asiat tulevat useamman henkilön tarkasteltavaksi. Useampi näkökanta tekee päätöksenteosta ja toiminasta avoimempaa ja paremmin valvottua. Ostolaskujen moniportainen hyväksyntä varmistaa, että yhtiön maksettavaksi ei tule sille kuulumattomia tavarantoimituksia tai palveluita.

VEDEN JAKELU

Vedenjakelujärjestelmä

Vedenjakelujärjestelmää on aloitettu rakentamaan 1960 luvun lopulla. Nämä järjestelmän osat ovat edelleen käytössä. Veden jakelu on laajentunut Aholan taajaman lisäksi Kirkonkylän ja Kirintövaaran alueille.

Veden jakelujärjestelmän riskit ja niiden hallinta

Vedenjakelujärjestelmää valvotaan päivittäisellä kunnontarkkailulla seuraamalla otettavan veden ja jaettavan veden määriä. Veden ottamoiden ympärillä olevia pohjavesialueita seurataan, jotta siellä ei pääse tapahtumaan sellaista toimintaa joka vaarantaa pohjaveden laatua.

Kuusamoon johtava tie sivuaa käytössä olevat pohjavesialueet. Mahdollinen liikenne onnettomuus voi vaarantaa myös vedenlaatua.

Verkoston rikkoontumiset ovat tavanomaisia häiriöitä verkoston vanhemmissa osissa. Runkolinjassa tapahtuva rikkoontuminen voi aiheuttaa laajankin veden jakelun keskeytyksen.

Veden jakeluun on varattu siirrettäviä säiliötä, joista voidaan jakaa vettä pitemmissä häiriö tilanteissa, ellei verkostosta saada vettä.

Verkoston paine saadaan taajaman ja Kirkonkylän alueille ylävesisäiliöstä. Muutaman tunnin sähkökatkot eivät aiheuta häiriöitä veden jakeluun. Kirintövaaran ja Himmerkin alueen paine saadaan muodostettua paineenkorotuspumppaamoilla, joita 3 kpl peräkkäin. Sähkökatko aiheuttaa alueella vedenjakelun keskeytyksen samoin pumppaamon rikkoontuminen. Pumppaamot ovat vanhentuneita automatiikan osalta ja varaosia ei enää saatavilla automatiikkaan.

JÄTEVEDEN POISJOHTAMINEN JA PUHDISTUS

Jätevesijärjestelmä

Jätevesijärjestelmä on rakennettu samaan aikaisesti vesijohtoverkoston kanssa. Järjestelmän vanhimpiin osiin on sujutettu muoviputkisto betoniputkien sisälle ja asennettu lujitemuovisia sisäkaivoja betonikaivojen sisään.

Lähes kaikissa asiakaskiinteistöissä on käytössä sakokaivoja. Viemäriverdet kootaan viettoviemäreillä kokoojakaivoihin pumppaamoiden viereen. Pumppaamot pumppaavat jätevettä eteenpäin runkolinjastossa. Runkolinjastossa on myös viettoviemäreillä rakennettuja osuuksia.

Jätevesijärjestelmän riskienhallinta

Jätevesijärjestelmässä on hulevesien virtaaminen järjestelmään merkittävä ongelma.

Jätevesijärjestelmän kehittämisestä on laadittu suunnitelma. Henkilöstö on koulutettu vesihygienian hallintaan ja heillä on vesityskortit voimassa.

Jäteveden puhdistus

Jäteveden puhdistamo on rakennettu Soukkalammen pohjoispuolelle n.1,5 km keskustaajamasta itään.

Jäteveden puhdistuksen riskienhallinta

Jäteveden puhdistamo on saavuttanut fosforin poistossa hyvin asetetut tavoitteet ja lupaehdot. Orgaanisen typen poistoa ei ole käytössä. Jätevedenpuhdistamo ja sen ympäristö tarkastetaan työpäivittäin.

Puhdistamoon on asennettu vaaravoiman syöttöliitin vuonna 2016 ja sen toimivuus on testattu yhtiön varavoimakoneella, jonka sijoituspaikka on vanhemmassa biokattilalaitoksessa. Normaalioloissa varavoimakone on kytkettynä ko. laitokseen varavoimakoneeksi.

ENERGIANTUOTANTO JA LÄMMÖNJAKELU**Kaukolämmöntuotanto**

Kaukolämmöntuotanto on aloitettu 1984 raskasta polttoöljyä käyttävällä lämpölaitoksella, jossa on 2 kattilaa ja poltinta, yhteisteholtaan 3 Mw. Laitos on edelleen käyttövalmiudessa varavoimalaitoksena.

Ensimmäinen kiinteänpolttoaineen kattilalaitos on rakennettu ja otettu käyttöön 1999 ja siihen on uusittu tuliputket useammassa vaiheessa, viimeisin korjaus 2014 syyskuussa. Kattilan nimellisteho 2Mw.

Viimeisin CHP-laitos on rakennettu vuosina 2012–2013. Käyttöön on otettu 2013 joulukuussa. Laitoksen takuu on päättynyt maaliskuussa 2016.

Kaukolämmöntuotannon riskienhallinta

Kaukolämmöntuotannon laitteisto on monen ikäistä ja kuntoista. Uusi CHP-laitos on teholtaan riittävä ja ainoastaan kireimmillä pakkasilla tarvitaan Kpa-laitoksen käyttöä lisätehon saamiseksi.

Raskasöljykattilat käynnistyvät automaattisesti, mikäli verkoston lämpötila laskee kiinteänpoltto-aineen laitoksen häiriön vuoksi.

Laitoksilla on pienet varastot varaosista, joiden oletetaan olevan rikkoontumiselle alttiimpia. Vuosittain seisokkien aikana laitteistot tarkistetaan kulumisesta aiheutuvien vaurioiden varalta ja puhdistetaan.

Chp-laitos tarkistetaan ja huolletaan valmistajan toimesta huoltosopimuksen mukaan.

Sähkökatkoksiin laitoksilla on varavoimakoneet, jotka käynnistyvät automaattisesti. Ohjausjärjestelmät ovat varmistettu UPS-laitteilla joilla varmistetaan laitteiston päällä pysyminen sähkökatkoksessa ennen varavoimalaitosten käynnistymistä.

Sähköntuotanto

Sähköä tuotetaan ORC-turbiinilaitoksella. Tuotetusta sähköstä n.23 % kuluu laitoksen omaan sähköntarpeeseen ja ylijäämä toimitetaan valtakunnan jakeluverkkoon

Sähkötuotannon riskienhallinta

Sähkön hinta on sähkömarkkinoista riippuvainen. Sähkön tuotantokustannukset voivat olla pelkästään polttoainekustannuksiltaan korkeammat mitä saatava hinta myydystä sähköenergiasta. Turbiinilaitoksella on jonkin verran varaosia ja siitä on myös huoltosopimus ja online tuki. Sähkötuotannon loppuminen ei vaaranna kaukolämmön tuotantoa.

Lämmönjakelu

Kaukolämpö verkko on rakennettu valtaosin 1984 joten sillä alkaa olla ikää yli 30 vuotta. Kaukolämmön kiertopumppuja on järjestelmässä 4 kpl, joilla saadaan riittävä paine ero kullakin yksinään.

Lämmönjakelun riskit

Lämmönjakelussa on putkistorikko aina mahdollinen, johtuen ulkopuolisesta syystä tai mahdollisesta korroosio vauriosta. Pumppu tai sitä ohjaava inventteri rikkoontuu. Ohjausautomaattikka rikkoontuu.

Lämmönjakelun riskienhallinta

Kaukolämpöputkisto voi hyvissä olosuhteissa kestää yli 50 vuotta. Putkiston lisäveden tarvetta seurataan, Järjestelmässä automaattinen lisäveden lisäys. Järjestelmä ilmoittaa tekstiviestillä laitoksenhoitajalle lisävesisäiliön täytöstä ja siitä jää merkintä laitoksen hälytyslokkiin. Vesimittarin lukemaa kirjataan myös ylös.

Osalla asiakkaista on varavoimakoneet, joilla he saavat kiinteistöjen lämmitysjärjestelmän toimimaan pitempien sähkökatkosten aikana.

Terveyskeskuksessa on öljyllä toimiva varakattila, jolla voidaan kriittisissä olosuhteissa turvata Sysiniemen alueen lämmöntuotanto.

Kaukolämpöpumput ovat kahdennettuja ja molemmissa biopoltto-ainelaitoksissa on omat järjestelmät. Kummankin laitoksen laitteistot kykenevät yksinään hoitamaan kaukolämpöveden riittävän kierron verkostossa.

HENKILÖSTÖ**Henkilöstö**

Yhtiön palveluksessa on 3 henkilöä. Vesilaitokselle ja jätevesipuhdistamolle sekä vesijohto-että viemäriverkostolle on yksi henkilö hoitamassa ja kunnonvalvonnassa. Työntekijä on myös varallaolossa käytännössä lähes aina lukuun ottamatta vuosilomia tai joutuu poistumaan paikkakunnalta.

Energian tuotannossa ja jakelussa työskentelee lämpölaitoksenhoitaja. Voimalaitokset ovat hyväksytyt jaksottaiselle käytönvalvonnalle. Työpäivinä laitokset tarkistetaan ja laitoksenhoitaja voi hoitaa muitakin tehtäviä. Lämpölaitoksilla on jatkuva varallaolo.

Toimitusjohtajalla tehtäviin kuuluvat omien tehtävien lisäksi käytönvalvonta, lämpölaitosten hoito ja varallaoloon osallistuminen.

Veden ja lämmön toimittaminen sekä viemäriverkoston toiminta tarvitaan 24 tuntia vuorokaudessa jokaisena vuoden päivänä. Vuosilomista yms. johtuen toimitaan 17 viikkoa 2 henkilön voimin.

Henkilöstöriskit

Yhdenkin työntekijän estyminen tehtävistään aiheuttaa vajetta osaamisessa.

Työntekijän irtisanoutuessa ja uuden aloittaessa sitoutuu työhön opastukseen suhteellisesti merkittävä henkilöresurssi.

Vastuu ihmisten terveydestä ja hyvinvoinnista vaatii huolellisuutta toiminnoissa. Vastuu saattaa rasittaa henkistä terveyttä työntekijällä.

Henkilöstöriskien hallinta

Joustavuus työtehtävissä. Osallistutaan ja opetellaan kaikkia tehtäviä, joita yhtiössä on.

Käytetään Ympäristöpalvelujen toimialan henkilöstöä tarpeiden ja mahdollisuuksien mukaan apuna kriittisissä tilanteissa. Annetaan oma osaamista vastapalveluna heidän käyttöönsä. Taloudellisen tilanteen parantuessa palkataan lisää henkilöitä osaksi vuotta.

KÄYTTÖOMAISUUS JA KIINTEISTÖT

Kiinteistöt ja käyttöomaisuus

Yhtiöllä on lukuisia kiinteistöjä, pumppaamoja ja verkostot. Sähköliittymiä 28 kpl. Yksittäinen ja arvokkain rakennus laitteineen on CHP-laitos, jonka rakentamiskustannukset olivat liki 6 milj. euroa.

Kiinteistöt ja käyttöomaisuuden riskit

Omaisuteen olennaisesti liittävä riski on sen tuhoutuminen, katoaminen tai rikkoontuminen.

Omaisuus voi muuttua myös arvottomaksi ominaisuuksiltaan kuten vanheneminen, kuluminen, ei täytä enää määräyksiä tai on korjauskelvoton varaosien saatavuuden loppumisen myötä.

Omaisuuksien riskien hallinta

Omaisuus on vakuutettu If vahinkovakuutusyhtiö Oy:ssä. Vakuutusmäärä 6 915 000 euroa. Uusi kaukolämpölaitos koneistoineen vakuutettu laaja tasoisella vakuutusturvalla. Niiden vakuutusmäärä. rakennus 1,6 milj. euroa ja koneet sekä laitteet 4,5 miljoona euroa. Muu omaisuus on vakuutettu suppean tason vakuutuksin.

Kaikissa muissa rakennuksissa ja pumppaamoissa käydään työpäivinä lukuun ottamatta osaa jätevedenpumppaamoista joissa tarkastus viikoittain.

Posion Taika-asunnot Oy

TOIMINTASUUNNITELMA 1.1.2018–31.12.2018

Yhtiön toimialana on omistaa ja hallita Posion kunnassa kiinteistöjä, ostaa ja vuokrata alueita ja rakennuksia sekä rakentaa ja antaa vuokralle kiinteistöjä ja huoneistoja.

Yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii hallitus.

Yhtiön hallitus kokoontuu 4-6 kertaa vuodessa ja varsinainen yhtiökokous pidetään kerran vuodessa.

Hallitus

Jäsenet:

Kauko Ylisirniö pj.
Eila Seppänen
Pekka Oikarainen varapj.
Elina Ruokamo
Markku Tuomivaara
Kunnan yhtiökokousedustaja
Yhtiön toimitusjohtaja
Kiinteistönhoitaja

Varajäsenet:

Toini Määttä
Marja Tuomivaara
Tuukka Kokkonen
Seppo Heikkala
Olli Ronkainen
Eija Ahola
Kaija Karjalainen
Tarmo Petrelius

Yhtiön tilintarkastajana toimii Tilintarkastusyhteisö BDO Audiator Oy, vastuullisena tilintarkastajana Hilikka Ojala, HT, JHT.

Posion Taika-asunnot Oy:n asuntokanta on iäkästä. Asuntojen/kiinteistöjen korjaustoimenpiteitä tehdään jatkuvasti.

Suunnitelmia vuodelle 2018:

Miilutie 11 talon käyttövesiputkiston uusiminen.

Kiinteistöjen lukostojen uusiminen Miilutie 6 sekä Aholantie 4

Hallitus tarkastaa asuntojen vuokrat 2018 vuoden alussa.

Korotukset voimaan 1.6.2018 alkaen.

Isojen asuntojen kysyntä ollut heikkoa. Vajaakäytössä olevien kiinteistöjen myyminen / purkaminen. Selvitetään uusien pienten asuntojen rakentamisen kustannuksia.

Yhtiön talous 2017 on ollut vakaa ja maksuvalmius on ollut hyvä.

Taloudelliseksi tavoitteeksi hallitus asettaa tuloksen saamisen voitolliseksi.

Posion Taika-asunnot Oy

TALOUSARVIO 2018

Tavoitekäyttöaste 100%

	arvio 2017	toteutunut '07/2017	arvio loppuvuosi	2018	2019	2020
Tulot	€					
Vuokrat	687545	350767	612102	671088	684509	698200
Muut tulot	25000	16597	25000	27000	28000	28000
Tulot yhteensä	712544,8	367364	637102	698088	712509	726200
Kulut						
Palkat ja palkkiot	69 500	42719	69500	70543	70543	70543
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	12000	7552	12000	12500	13000	13500
Muut henkilösivukulut	3 500	1160	3500	4000	4200	4400
Poistot	136000	79826	136000	136000	136000	136000
Liiketoiminnan muut kulut	417 500	307 674	444500	469 000	469 000	469 000
vesimaksut	30 000	10632	25000	32000	32000	32000
kaukolämmön kustannukset	150 000	102318	150000	155000	155000	155000
öljy	24 500		24500	25000	25000	25000
korjauskulut	70 000	96843	120000	100000	100000	100000
Asuinhuoneistojen vastikkeet	25 000	11819	20000	25000	25000	25000
Muut kiinteistökulut	100 000	66048	80000	105000	105000	105000
(jätehuolto, siivous, vakuutukset, ulkoal.hoidot, sähkö ym.)						
Hallinnon kulut	18 000	19181	25000	27000	27000	27000
Kustannukset yhteensä	638 500	438 931	665 500	692 043	692 743	693 443
Yrityksen tulos	74045	-71567,00	-28398,00	6045	19766	32757

Hallitus ottaa huomioon sen, että mikäli käyttöaste on alle 100% tulos voi olla tappiollinen.

POSION TAIKA-ASUNNOT OY RISKIEN HALLINTASUUNNITELMA

Posion Taika-asunnot Oy hallitus 27.10.2016 6/2016/5

Posion Taika-asunnot Oy hallitus 26.10.2017 5/2017/5

Kiinteistön turvallisuuteen liittyvät asiat tulee käydä vuosittain läpi yhtiökokouksessa ja pelastussuunnitelma päivitetään sen perusteella tarvittaessa.

Pelastus suunnitelmat on tehty Posion Taika-asunnot Oy:n kiinteistöissä 19.4.2013

Laatija Insinööritoimisto Oikarainen Oy

Tunnistettuja vaaroja voidaan hallita ja ennaltaehkäistä. On tärkeää tunnistaa tekijät, jotka voivat johtaa vaaratilanteisiin. Näin voidaan valita keinot, joilla vaaratilanteet voidaan välttää ja niiden seurauksia rajata.

Täysin kattavaa listaa mahdollisista tapaturmista tai vaaroista ei ole mahdollista eikä edes tarkoituksenmukaista tehdä. Suurimmat riskit aiheuttavat yleensä ihmisen toiminta ja ajattelemattomuus. Kaikessa toiminnassa jokaisen tulee käyttää omaa harkintaa, huolellisuutta ja varovaisuutta, jotta asumisympäristö olisi turvallinen. Se on parasta mahdollista ennaltaehkäisyä turvallisuuden näkökulmasta.

Yhteiskunnan häiriötilanteiden ennaltaehkäisy (esimerkiksi laaja sähkökatko tai vedenjakelun häiriintyminen) ei ole asuinyhteisöjen voimin mahdollista, niin omatoimisella varautumisella luodaan valmiudet ja keinot rajoittaa vahinkoa.

POSION TAIKA-ASUNNOT OY:n KIINTEISTÖT JA TEHDYT KUNNOSTUSTYÖT

VAKUUTUKSET: If

Ahosentie 45 (1979), öljylämmitys

- 16 asuntoa
- (2h+k+s) 8x65 m² asuntoja
- (3h+k+s) 5x87 m² asuntoja
- (4h+k+s) 3x99 m² asuntoja

Ilmastointi remontoitu 2001

A-talon käyttövesiputkisto uusittu 2004

A-talon huoneistoissa remontti 2011-12

- Isoja asuntoja tyhjillään, 80 m² 3 kpl ja 99 m² 2 kpl (31.8.2017)
- 2015-2016 peruskorjaus
- Ilmastoinnin puhdistus 2017
- Sisäilmamittaukset asuntoihin A2, A4 ja A6 2017
-

Käyttöaste 10/2017 **56,3** (käyttöaste 10/2016 oli **56,3%**)

Aholantie 4 (1986), kaukolämpö

- 10 asuntoa
- (2h+kk+s) 4x50m² asuntoja
- (3h+k+s) 3x71,5m² asuntoja
- (2h+k+s) 3x60 m² asuntoja

Ilmastointi remontoitu 2001

Käyttövesiputkisto uusittu 2017, jossa ilmeni kahden kylpyhuoneen kiireellinen kunnostustyö.

Yksi asunto tyhjiällä, odottaa em. asuntojen kylpyhuoneremonttia. Näin voimme järjestää peseytymismahdollisuuden ja asumisen remontin aikana. Työ 2017 vuoden loppuun mennessä.

Käyttöaste 10/2017 on **90%** (10/2016 käyttöaste 100 %)

Koulutie 3 (1965), kaukolämpö

- 22 asuntoa
- (3h+k) 16x80 m² asuntoa
- (2h+k+s) 6x60 m² asuntoa

Ikkunat vaihdettu 1991

Vesikatto uusittu 2001

Sauna remontoitu 2012

Asuntokohtainen ilmanvaihto 2012

Käyttövesiputket uusittu 2011-2012

Sisätilat remontoitu 2012-2013

Lukosto uusittu 2016

Sisäilmamittaukset asunnoissa A3, A6 ja B3 2017

Asunnon A6 remontoitu 2017

Käyttöaste 10/2017 on **91 %** (10/2016 käyttöaste **86,4%**) (tyhjiällä 2 kpl 80 m² asuntoa)

Miilutie 6 (1977), kaukolämpö

- 28 asuntoa
- (1h+kk) 11x29,5 m² asuntoa
- (1h+tupak) 3x43 m² asuntoa
- (1h+tupak) 3x44 m² asuntoa
- (2h+k) 5x65 m² asuntoa
- (3h+k+s) 6x77,5 m² asuntoa

Peruskorjaus kerrostalossa tehty 1996.

Saunatilat remontoitu 2015

Asuntojen kunto tarkastettu muuton yhteydessä, korjaustoimenpiteitä on tehty.

Ulko-oveen asennettu sähkölukko 2015

Lukoston uusiminen 2017 ja Ulko-ovien ympärivuorokautinen lukitus

Käyttöaste 10/2017 **100 %** (10/2016 **96,5%**)

Miilutie 11 (1972), kaukolämpö

- 16 asuntoa
- (1h+kk) 438,5asuntoa
- (2h+k) 4x52m² asuntoa
- (2h+k) 4x62m² asuntoa
- (3h+k) 4x75,5m² asuntoa

Peruskorjaus tehty 1999

Käyttövesiputkiston uusiminen ajankohtainen.

Ilmastoinnin puhdistus 2017

Käyttöaste 10/2017 **100 %** (10/2016 **100%**)

Onnelan rivitalo, Nilonkankaantie (1965), sähkölämmitys

- 4 asuntoa
- (1h+kk) 2x34 m² asuntoa
- (2h+k) 1x51 m² asuntoa
- (3h+k) 1x68 m² asuntoa

sähkölämmitys 1986

peruskorjaus 2007

Käyttöaste 10/2017 **100 %** (10/2016 **100%**)

Sysitie 11 (1975), kaukolämpö

- 20 asuntoa
- (1h+kk+s) 5x32 m² asuntoa

- (2h+k+s) 5x54 m² asuntoa
- (2h+k+s) 5x55 m² asuntoa
- (3h+k+s) 5x75 m² asuntoa

Ilmastointi, vesi- ja lämpöputket uusittu 2002

Pinnat ja kiintokalusteet uusittu 2006

As 19 ja 20 ollut Ryhmiksen perhepäiväkoti purettiin ja asunnot muutettiin takaisin kahdeksi kaksioksi 2015.

Ilmastoinnin puhdistus 2017

Sisäilmamittaus asunnossa A11 2017

Käyttöaste 10/2017 **100 %** (10/2016 **100%**)

POSITION TAIKA-ASUNNOT OY:n omistamat huoneistot muissa taloyhtiöissä

As Oy Posionkumpu

4h+k+s   A3   100 m²

As Oy Kotipuisto

3h+k+s   C13   65 m²

3h+k+s   C15   65 m²

2h+k+s   C14   57 m²

As Oy Posion Säästötori

3h+k   A1   80,5 m²

1h+kk   A3   22,5 m²

As Oy Rautamiilu

2h+k   A2   59 m²

2h+k   B8   59 m²

1h+kk   D18   32 m²

1h+kk   D18   32 m²

Käyttöaste 100 %.

Posion Taika-asunnot Oy:n asunnot ovat iältään vanhoja. Korjaus- ja kunnostustoimenpiteitä on tehtävä, jotta asuntojen kunto pysyisi hyvänä. Muutamia isoja asuntoja tällä hetkellä tyhjillään. Käyttöaste 8/2017 92,86 %.

Riskitekijöihin vaikuttaa myös kaukolämmön ja vesilaitoksen hinnan nousut sekä ylimääräiset yhtiövastikkeet, joita maksetaan taloyhtiöille omistuksessa olevien osakkeiden mukaan.

TYÖNTEKIJÄT

Yhtiössä työskentelee kaksi työntekijää. Kiinteistönhoitaja sekä toimitusjohtaja/toimistos sihteeri.

Kiinteistönhoitajalla on varahenkilö. Toimitusjohtaja/toimistosiuhteerin sijaisjärjestelyä lomien tai mahdollisen pidemmän työstä poissaolon vuoksi ei ole mietitty. Työterveyshuollon työpaikkakäynti tehty 6.7.2017.

Asuntojen korjaus/remonttityöt

- Posion kunnan teknisentoimen kirvesmiehet
- Posion Sähköpalvelu (sähkötyöt)
- Posion Vesi ja Lämpö Oy (putkityöt)

VUOKRALAISET

- maksukyky
- asuminen
- muuttosiivous
- remontit

ASUMISOPAS

Laaditaan asumisopas, joka sisältää vuokra-asumiseen liittyvät tärkeimmät ohjeet ja vastuunjakotaulukon. Jaetaan 2017 vuoden loppuun mennessä kaikille Posion Taika-asunnot Oy:n vuokralaisille.

PERINTÄ

Saatavat siirtyvät Intrum Justitia Oy:n maksuistuspalveluun yhden vuokran laiminlyönnin jälkeen, mikäli vuokralainen ei ole ollut yhteydessä maksun viivästymisestä. Tämän jälkeen perintätoimenpiteistä huolehtii Intrum Justitia Oy.

Luottotiedot tarkastetaan kaikilta asuntohakemuksen lähettäjiltä.

SÄHKÖ-, SIIVOUS- JA LUMITYÖT

- Sähkötyöt sopimus Posion Sähköpalvelun kanssa
- Siivous- ja lumityöt kilpailutettu 2+1 vuoden sopimuksin 2017
- Siivouksesta vastaa Posion Pesula Ruokamo Ay
- Lumityöstä vastaa Ilkka Säkkinen Ky

MAKSULIIKENNE

Yhtiön laskut kiertävät sähköisessä järjestelmässä, Heeros. Laskujen tarkastuskierrossa tarkastetaan ja tarkkaillaan, ettei yhtiö maksa palveluista mitä ei ole käytetty. Tarkastuskierrosta laskut siirtyvät maksuun, jonka hoitaa Tilitoimisto Komerco Oy, Posio.

TILINTARKASTUS

BDO Oy, (Y-tunnus 2776089-4) . Päävastuullinen tilintarkastaja on Hilikka Ojala, HT, JHT

